БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 48 (1052)
8 МАРТ ШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУН ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ.

Коммунизм қураётган оташин ватанпарвар, толмас меҳнаткаш совет хотин-қизларига шон-шарафлар бўлсин! Бутун ер юзида олижаноб тинчлик иши учун фидокорона курашаётган совет хотин-қизларига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин Халқаро хотин-қизлар куни—8-март!

Ўзбекистон хотин-қизлари съездининг президиумида.

И. Глауберзон ва А. Палехов фотоси.

Хотин-қиз колхозчиларга, фан, техника, маориф, адабиёт, санъат, соғлиқни сақлаш ходимларига, барча совет хотин-қизларига

Азиз хотин-қизлар, кураш ва меҳнатдаги ўртоқларимиз, шонли оналаримиз, дугоналаримиз ва опа-сингилларимиз! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларни Халқаро хотин-қизлар куни — бутун дунёдаги меҳнаткаш хотин-қизларнинг бирдамлик куни 8-март билан қизғин табриклайди ва қутлайди!

Бизнинг мамлакатимиз бу йил Халқаро хотин-қизлар кунини СССР Олий Советига умумхалқ сайлови арафасида байрам қилмоқда. Совет кишилари бу кунни меҳнат соҳасида янги ажойиб ишлар билан, коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янги муваффақиятлар ва ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Шонли хотин-қизларимиз ҳам давлат ҳокимияти олий органи сайловини муносиб суратда кутиб олиш учун бутун халқимиз билан биргаликда тайёргарлик кўрмоқдалар.

Совет хотин-қизлари Совет ҳокимияти йилларида ўз ҳаёти, меҳнати ва турмуш-маишатида рўй берган жуда катта ўзгаришлар билан фахрланадилар. Капитализм шароитида қулликка солинган жабр-ситам кўрган, эзилган мамлакатимизнинг хотин-қизлари Улуғ Октябрь революцияси натижасида ўз тақдирининг тўла ҳуқуқли эгаси бўлиб қолдилар, социалистик тузумнинг барча ноз-неъматларидан фойдаланмоқдалар.

Дунёда биринчи социалистик давлатга асос қўйган улуғ йўлбошчи В. И. Ленин Совет ҳокимиятининг биринчи йилидаёқ бундай деган эди: «Хотин-қизларни қарам ҳолда тутган қонунлардан Совет республикасида асар ҳам қолмади». Октябрь революцияси хотин-қизларга граждан ва инсоннинг барча ҳуқуқларини берди. Хотин-қизларнинг ҳуқуқий тенглиги, уларнинг жамиятимиз ҳаётида ўйнаётган муҳим роли ва тутган ўрни дунёда энг тўла демократия бўлган социалистик демократиянинг энг муҳим белгиларидан бири ва бу демократиянинг таркибий қисмидир.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати миллионларча хотин-қизлар оммасини ижтимоий-сиёсий ишларга, давлатни ва ишлаб чиқаришни бошқаришга, илғор социалистик маданиятга жалб этиш тўғрисида ҳамиша тинмай ғамхўрлик қилиб келдилар ва ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет тузуми шароитида хотин-қизларимизнинг ажойиб талантлари, энг яхши ташкилотчилик қобилиятлари вужудга келди ва барқ уриб ўсди.

Халқимизнинг коммунистик жамият қурилишида эришган муваффақиятлари совет хотин-қизларининг актив ва фидокорона фаолияти билан чамбарчас боғланган. Хотин-қизлар гражданлар урушининг оғир йилларида сабот-матонат ва мардлик кўрсатдилар; улар дастлабки беш йилликлардаги қурилишларда ўз меҳнатлари билан жуда катта ҳисса қўшдилар; совет хотин-қизлари улуғ Ватан урушида эркаклар билан биргаликда ҳаракат қилиб, фашизмнинг қора кучлари устидан ғалаба қозонишга замин тайёрладилар ва фронтда ҳамда мамлакат ичкарисида мислисиз қаҳрамонона меҳнат ва фидокорона жанговарлик намуналарини кўрсатдилар. Урушдан кейинги дастлабки йилларда, мамлакат уруш жароҳатларини даволаётган бир пайтда хотин-қизлар жуда катта қийинчиликларга бардош бердилар. СССР коммунизм йўлида прогрессив инсониятга бошчилик қилаётган ҳозирги кунларда ҳам совет хотин-қизлари ўзларининг илҳомбахш, фидокорона меҳнатларини севикли Ватанга бағишламоқдалар. Улар КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун, СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини, яъни аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида энг йирик капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини бажариш учун барча меҳнаткашлар билан биргаликда сабот-матонат билан кураш олиб бормоқдалар.

Бизнинг мамлакатимизда хотин-қизларга ҳамма йўллар кенг очиб қўйилган. Бизда олим, инженер, завод ва фабрикаларнинг директори, колхоз раислари, агроном ва зоотехниклар бўлиб ишлаётган хотин-қизлар бор. Хўжалик, фан ва маданиятнинг, ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг совет хотин-қизлари коммунистик қурилишдан иборат умумий ишга ўз меҳнат ҳиссаларини қўшмаган бирорта ҳам соҳаси йўқ.

Саноатда механизациялаш ва автоматлаштиришнинг кенг миқёсда амалга оширилаётганлиги, янги машина ва асбоб-ускуналарнинг ишлатилаётганлиги хотин-қизларнинг меҳнатини енгиллаштиради, уларни ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этиш учун янада кенг имкониятлар очиб беради. СССР саноатида хотин-қизлар барча ишчи ва хизматчиларнинг 45 процентидан кўпроғини ташкил этадилар. Ишчи хотин-қизларимиз меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш учун, техникани янада тараққий эттириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада ташаббускор бўлмоқдалар. Колхоз, МТС ва совхозларнинг меҳнаткаш хотин-қизлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳамиша юксалтириш учун, аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ ишлаб чиқариш соҳасида яқин йиллар ичида АҚШга етиб олиш учун зўр ғайрат билан курашмоқдалар.

Совет хотин-қизлари фан ва маданият чўққиларини муваффақиятли суратда эгалламоқдалар. Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларининг ярмидан кўпроғини қизлар ва аёллар ташкил этади. 93 мингдан ортиқ хотин-қиз илмий ходим бўлиб ишламоқда, 647 аёл профессор унвонига эга бўлиб, фанлар академияларининг ҳақиқий аъзолари ва корреспондент аъзолари қилиб сайланди. Кўпгина аёл олимлар фан ва техниканинг турли соҳаларида катта кашфиётлар қилдилар.

Хотин-қизлар халқ маориф ва соғлиқни сақлаш ишларида ҳақли суратда етакчи роль ўйнамоқдалар. СССРдаги врачларнинг 76 процентини хотин-қизлар ташкил этади.

Партия ва Ҳукумат хотин-қизларнинг саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасида қилаётган жуда катта хизматларини ғоят қадрлайдилар. Хотин-қизлардан бир миллиондан ортиқ киши СССР орден ва медаллари билан мукофотланди, 2509 хотин-қиз Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга сазовор бўлди, хотин-қизлардан 72 кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Совет хотин-қизлари давлатни бошқаришда актив қатнашмоқдалар. СССР Олий Совети, иттифоқчи ва автоном республикалар Олий Советлари, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район Советларининг сессияларида уларнинг овози жаранглаб эшитилмоқда. Ҳозирги кунда, СССР Олий Совети сайлови арафасида ҳам халқ социалистик Ватаннинг энг яхши, содиқ қизларини меҳр-муҳаббат билан депутатликка ўз кандидатлари қилиб кўрсатди.

СССРда оналарнинг роли буюк ва фахрлидир. Партия ва Ҳукумат оналар тўғрисида, уларнинг меҳнат ва турмуш шароитини доим яхшилаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Бизнинг мамлакатимизда ҳар йили неча юзлаб болалар боғчалари ва яслилари, консультация ва касалхоналар, мактаб-интернатлар очилмоқда. Булар болаларни тарбиялаш соҳасида оналарнинг ишини енгиллаштиради. Совет давлати она ва болаларга бепул медицина хизмати кўрсатилишини таъминлабгина қолмай, балки оналарга жуда катта моддий ёрдам ҳам кўрсатмоқда. Давлат 1957 йилнинг бир ўзидагина кўп болали оналар ва ёлғиз оналарга нафақа тўлаш, ҳомиладорлик ва туғиш юзасидан нафақа тўлаш учун тўққиз миллиард сўм, яъни 1956 йилдагидан 700 миллион сўм кўпроқ маблағ сарф қилди; 5 миллион 700 минг аёл «Оналик шуҳрати» ордени ва «Оналик медали» билан мукофотланди, 55.187 аёл «Қаҳрамон она» деган фахрли унвон олишга сазовор бўлди.

Дам олиш ва байрам олди кунларида иш кунининг қисқартирилганлиги, етти соатлик иш кунига ўтилганлиги, кам ҳақ оладиган ишчи ва хизматчилар иш ҳақининг оширилганлиги, ўрта мактабларнинг юқори синфларида ва олий ўқув юртларида болаларни ўқитиш учун ҳақ тўлашнинг бекор қилинганлиги, ҳомиладорлик юзасидан хотинларга бериладиган отпуска муддатининг узайтирилганлиги, баъзи солиқларнинг бекор қилинганлиги, кўп болали оналар ва ёлғиз оналарга нафақа тўланаётганлиги совет оиласининг моддий аҳволини яхшилайди ва маданий савиясини оширади, совет аёлларининг ишлаб чиқариш фаолиятини фахрли оналик бурчи билан муваффақиятли суратда қўшиб боғлаб олиб боришларига имкон беради.

Сиз совет оналари коммунистик жамият қурувчиларининг шонли авлодини тарбиялаш шарафига муяссар бўлдингиз. Бу, сизнинг фахрли, олижаноб бурчингиздир. Ана шу юксак бурчга муносиб бўлингиз!

Совет хотин-қизларининг жўшқин, қувноқ ҳаёти капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткаш хотин-қизларнинг аҳволига сира ўхшамайди. Капиталистик мамлакатлардаги хотин-қизлар сиёсий ҳаётда қатнашишдан амалда четлатилган, камситилаётган, уларнинг меҳнатига эркакларнинг меҳнатига нисбатан кўп даража кам ҳақ тўланаётган бир шароитда қандай демократия тўғрисида сўз бўлиши мумкин.

Капиталистик, мустамлака ва қарам мамлакатларнинг хотин-қизлари капиталистик тузум ўзларини дучор қилган ҳуқуқсиз аҳволга тоқат қилолмаётирлар. Улар эксплуатация ва зулмга қарши, мустамлакачилар қуллигига қарши, демократия учун, ўз ҳуқуқлари учун барча меҳнаткашлар билан биргаликда мардона кураш олиб бормоқдалар. Улар ана шу адолатли курашда Совет Иттифоқи, Хитой хотин-қизларига, янги ҳаёт барпо қилаётган барча халқ-демократияси мамлакатларининг хотин-қизларига хурсандчилик билан назар солмоқдалар. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тажрибаси социализм ва коммунизм қурилиши натижасидагина хотин-қизларни тўла озод қилиш мумкин деб таълим беради.

Урушга қарши, тинчлик, халқлар хавфсизлиги учун, порлоқ истиқбол учун, ўз болаларининг бахтиёр бўлиши учун курашдан иборат умумий мақсад ер юзидаги барча мамлакатларнинг хотин-қизларини бирлаштиради. Ҳозирги кунда дунёнинг қарийб барча мамлакатларидаги ўн миллионларча хотин-қизларни бирлаштираётган Халқаро демократия хотин-қизлар федерацияси ана шу юксак ва олижаноб мақсадга эришиш йўлидаги курашда жуда катта роль ўйнамоқда. Хотин-қизлар тинчлик учун ва ёш авлоднинг порлоқ келажаги учун курашда гражданларга хос ажойиб мардлик, дов юраклик ва жасорат намуналарини кўрсатмоқдалар. Совет Иттифоқининг қаҳрамон хотин-қизлари уруш олови ёқувчи империалистларга қарши, мустаҳкам тинчлик учун курашувчиларнинг доим биринчи сафларида бормоқдалар. Иккинчи жаҳон урушининг барча даҳшат ва машаққатларини бошидан кечирган совет хотин-қизлари бутун дунёда тинчликнинг актив курашчилари бўлмаса, кимлар шундай курашчи бўла олади, ахир.

Барча совет кишилари каби совет хотин-қизлари ҳам халқларни саноқсиз кулфатларга ва машаққатларга дучор қиладиган, маданият бойликларини вайрон қиладиган, кўп йиллик ижодий меҳнат самараларини йўқ қилиб ташлайдиган урушга нафрат билан қарайдилар. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Кенгашида қабул қилинган Тинчлик манифестининг чақириғи барча мамлакатлардаги хотин-қизларга, уларнинг тили, танасининг ранги, сиёсий ва диний эътиқодлари қандай бўлишидан қатъи назар яқиндир. Бутун ер юзидаги меҳнаткаш хотин-қизлар, барча ирқ ва миллатларга мансуб меҳнаткашлар тинчлик учун, янги урушнинг олдини олиш учун курашга чақирувчи ана шу қизғин даъватга қўшилмоқдалар ва бу даъватни қўллаб-қувватламоқдалар.

Азиз хотин-қиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети қаттиқ ишонч билдириб айтадики, совет хотин-қизлари бундан буён ҳам коммунизм қурувчиларнинг биринчи сафларида борадилар, социалистик саноатни ривожлантиришнинг янги, буюк вазифаларини амалга ошириш учун, Ватанимизнинг қудрати ошиши ва мустаҳкамланиши учун, улуғ Ватанимизни янада бой ва янада гўзал қилиш учун тағин ҳам зўр ғайрат билан кураш олиб борадилар.

КПСС Марказий Комитети шунга аминдирки, колхоз, МТС ва совхозларнинг меҳнаткаш хотин-қизлари жонажон юртимизни янада яшнатиш учун, жонажон еримиз дала меҳнаткашларининг қилган фидокорона меҳнати эвазига уларнинг турмушини фаровон қилиш учун, совет кишиларининг ҳаёти йил сайин гўзал ва қувончли бўлиши учун бутун совет халқи билан биргаликда тинмай кураш олиб борадилар.

КПСС Марказий Комитети аёл олимлар, ўқитувчилар, врачлар, инженерлар ва техниклар, совет интеллигенциясининг барча вакиллари маънавий бойликларни кўпайтириб, илм-фан соҳасида дадиллик ва жасорат билан иш олиб бориб, совет фани, адабиёти ва санъатини халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ишларини юксалтиришга бундан буён ҳам бутун чоралар билан ёрдам беражакларига шак-шубҳа қилмайди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси мамлакатимиздаги барча хотин-қизларни бундан буён ҳам тинчлик учун, халқлар ўртасида интернационал алоқалар ва дўстликни мустаҳкамлаш учун тинмай кураш олиб боришга, барча социалистик мамлакатлар билан қардошларча муносабатларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга бутун чоралар билан ёрдам беришга чақиради.

КПСС Марказий Комитети ишонч билдириб айтадики, совет хотин-қизлари СССР Олий Совети сайловида актив қатнашадилар, коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг кандидатларини ёқлаб овоз берадилар ва бу билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсатини якдиллик билан маъқуллаганликларини изҳор қиладилар.

Бизнинг Ватанимиз шаҳдам қадамлар билан коммунизм сари олға ҳаракат қилиб бормоқда. Меҳнат унумдорлиги ўсиши ва меҳнатда техниканинг кўпроқ жорий қилиниши билан меҳнат шароити тобора енгиллашади. Янги ошхоналар, кирхоналар ва маиший хизмат кўрсатадиган бошқа корхоналарни қуриш меҳнат ва турмуш шароитини янада яхшилаш учун катта аҳамиятга эгадир. Бу корхоналар хотин-қизларни уй-рўзғордаги оғир ишлардан озод қилади.

КПСС Марказий Комитети партия, совет, касаба союз ташкилотларини ва хўжалик органларини совет хотин-қизлари тўғрисида доим ғамхўрлик қилишга, оналарга кўпроқ эътибор ва ғамхўрлик қилишга, Ватанга содиқ бўлган соғлом, кучли, мард ёш авлодни тарбиялашда ота-оналарга ёрдам беришга чақиради.

Коммунизм қураётган оташин ватанпарвар, толмас меҳнаткаш совет хотин-қизларига шон-шарафлар бўлсин! Бутун ер юзида олижаноб тинчлик иши учун фидокорона курашаётган совет хотин-қизларига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин Халқаро хотин-қизлар куни — 8 март!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Ўзбекистон хотин-қизларининг съезди

Ўзбекистон пойтахтининг кўчалари ва майдонлари қизил алвонлар, байроқлар билан чиройлик қилиб безатилган. Ҳамма ерда катта байрам — Халқаро хотин-қизлар куни яқинлашиб келаётганлиги сезилиб турибди.

Республика меҳнаткашлари бу байрамни бу йил айниқса зўр хурсандчилик билан нишонламоқдалар. Байрам арафасида Ўзбекистоннинг ҳамма областлари ва районларидан республика хотин-қизлари съездига делегат бўлиб саноат корхоналарида, колхоз ва совхоз далаларида ишловчи меҳнаткаш хотин-қизлар, фан, маданият ва санъат арбоблари Тошкентга келдилар. Пойтахт съездга келувчи меҳмонларни — барча қардош иттифоқчи республикалар хотин-қизларининг вакилларини самимий кутиб олди.

7 мартда Навоий номидаги Ўзбек давлат опера ва балет театрида хотин-қизлар съезди тантанали вазиятда очилди.

Эрталаб соат 10. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари **Ё. С. Насриддинова** съезд делегатларига ва меҳмонларига қарата кириш нутқи сўзлайди.

Залда Совет Иттифоқи давлат гимни ва Ўзбекистон ССР гимнининг улуғвор садолари янграйди.

Съезднинг раҳбар органлари сайланади.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. А. Муҳитдинов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камолов, республика Министрлар Советининг раиси М. З. Мирзааҳмедов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Г. А. Габриельянц ва З. Р. Раҳимбобоева, республика министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломов, Тошкент область партия комитетининг секретари С. Нуриддинов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари М. В. Муҳаммаджонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари И. В. Бабков, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Ф. Хўжаев, республика Олий Совети Президиумининг секретари Ж. И. Илҳомова, Калинин районидаги Сталин номли колхознинг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. А. Абдуллаева, Самарқанд

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА)

ТЕЛЕГРАММА

Франция республикаси президенти Рене КОТИ жанобларига

Париж, Елисей саройи.

Президент жаноблари,

Жазоирда ўлим жазосига ҳукм қилинган студент қиз Жамила Бухиреднинг ҳаётини қутқариб қолишга ёрдам беришни илтимос қилиб Совет Иттифоқининг ташкилотлари ва гражданларидан, шунингдек чет мамлакатлардан шахсан менга ва Совет ҳукуматига жуда кўп мурожаатлар келаётир.

Шу мурожаатлар муносабати билан ва инсонпарварлик мулоҳазаларига батамом амал қилиб, мен Сиз Президент жанобларига буни ғайри расмий тартибда маълум қилмоқчи бўлдим ва Сиз Жамила Бухиреднинг ҳаётини сақлаб қолиш чораларини кўришни лозим топурсиз деб умид билдираман.

Самимий ҳурмат билан.

К. ВОРОШИЛОВ.

Москва, Кремль.
1958 йил, 6 март.

Тошкент ирригация машинасозлиги заводида сайлов олди йиғилиши

Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи Тошкент-Киров шаҳар сайлов округи меҳнаткашларининг неча минглаб вакиллари 7 мартда Тошкентдаги ирригация машинасозлиги заводида сайлов олди йиғилишига тўпландилар. Сайлов олди йиғилиши шу округдан депутатликка кандидат — КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. А. Муҳитдинов билан учрашишга бағишланди. Транспорт машинасозлиги, ремонт-экскаватор заводи, 2-пойафзал фабрикаси, 1-босмахона, 15-йон заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг олимлари, Тошкент молия-иқтисод институтининг ўқитувчилари ва студентлари, Ҳамза номли театрнинг артистлари, Октябрь районининг шу округ территориясида жойлашган бошқа корхоналари ҳамда муассасалари вакиллари йиғилишга келдилар. Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камолов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари С. Нуриддинов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Х. Хўжаев ва республика ҳамда пойтахтнинг бошқа раҳбар ходимлари ҳозир бўлдилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Х. Хўжаев очади. ССР Иттифоқи Давлат гимнининг тантанали садолари янграйди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми гулдурос қарсаклар остида йиғилишнинг фахрий президиумига сайланди.

Ишончли вакил — Октябрь район партия комитетининг секретари Ш. И. Исломов биринчи бўлиб сўзга чиқади. У райондаги саноат корхоналари коллективларининг меҳнат соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида, КПСС Марказий Комитетининг сайлов олдидан чиқарган Мурожаати, КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарори ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисидаги доклад тезислари ишчи ва хизматчиларнинг ижодий активлигини кучайтириб юборганлиги тўғрисида гапиради.

Райондаги саноат корхоналари ўтган йили пландан ташқари эллик миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган бўлсалар, шу йилнинг икки ойи ичида планга қўшимча равишда ўн икки миллион сўмлик ҳар хил маҳсулот ишлаб чиқардилар. Завод ва фабрикаларда Донецнинг машҳур забойщиги Николай Мамайнинг усулини қўлланувчилар кун сайин кўпайиб бормоқда. Неча минглаб ишчилар ҳар бир кишининг смена нормаларини ошириб бажариш йўлидаги ватанпарварлик ҳаракатига қўшилдилар. Корхоналарнинг коллективлари юксак социалистик мажбуриятлар олдилар, бу мажбуриятлар йиллик планни 15 декабргача бажаришни, меҳнат унумдорлигини 2,4 процент оширишни, маҳсулотнинг таннархини камайтириш орқасида пландан ташқари олти миллион сўм миқдорида жамғарма олишни кўзда тутади.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Тошкент ирригация машинасозлиги заводида сайлов олди йиғилиши

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Тошкентнинг собиқ «Эски шаҳари» — ҳозирги Октябрь районининг қиёфаси Совет ҳокимияти йилларида таниб бўлмаслик даражада ўзгарди. Эски пахса уйлар ўрнида обод уй-жой массивлари вужудга келтирилди. Бу массивларда мактаблар, кинотеатрлар ва маданий-маиший муассасалар қурилди. Районда янги майдонлар, чиройлик скверлар ва бульварлар очилди. Янги бинолар қурилиши давом эттирилмоқда. Шу йилнинг бир ўзидагина районда ўттиз минг квадрат метр ҳажмли уй-жойни фойдаланиш учун топшириш мўлжалланди. Ўртоқ Исломов йиғилиш қатнашчиларини депутатликка кўрсатилган кандидатнинг таржимаи ҳоли билан таништирди, барча сайловчиларни ўртоқ Муҳитдинов учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Тошкентдаги ирригация машинасозлиги заводи йиғув цехининг слесари И. И. Сереженко сўз олади. У ўз нутқида СССР Олий Совети сайлови шарафига корхонада мусобақа ғоят кучайиб кетганлигини исбот қиладиган фактлар келтиради. Завод коллективи январь ойида ишлаб чиқариш планини 118 процент бажариб, февраль ойида ҳам топшириқни анча ошириб адо қилди. Машинасозлар ўз мажбуриятларини бажариш учун курашни кучайтириб, квартал планига мувофиқ ишлаб чиқариш мўлжалланган юз землесосни муддатидан илгари — 25 мартгача тайёрлаш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Совет халқининг Коммунистик партия доно раҳбарлигида халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришган катта муваффақиятлари, — дейди нотиқ, — бизнинг севикли Ватан шон-шарафи учун фидокорона меҳнатга илҳомлантиради. Совет кишилари фан ва техникани тинчлик ҳамда инсониятнинг порлоқ ғояларига хизмат қилдириб, космосга чиқиш йўлини бутун дунёга намойиш қилиб кўрсатганликлари билан фахрланамиз.

Ўртоқ Сереженко ишонч билдириб айтадики, барча меҳнаткашлар сайлов куни совет халқининг шонли Коммунистик партиямиз тарбиялаб етиштирган энг яхши вакилларини ёқлаб овоз берадилар.

Ўзбекистон хотин-қизлари съездининг делегати, 15-мактабнинг директори Ф. Вакилова сўзлайди. Ўртоқ Вакилова қарийб чорак асрдан буён ёш авлодни тарбиялаш соҳасида ишлаб келмоқда.

— Улуғ Октябрь қуёши, — дейди у, — Совет Шарқидаги барча халқларга янги ҳаёт барпо қилиш йўлини ёритди, ўтмишда энг ҳуқуқсиз бўлган ва энг кўп эзилган хотин-қизларнинг ёруғ дунёга чиқишига ёрдам берди. Ҳозирги вақтда хотин-қизлар жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоларидир. Раҳбар партия ва совет ходимлари ўртасида, врачлар ва педагоглар ўртасида, олимлар ва ишлаб чиқариш илғорлари ўртасида кўпгина ўзбек хотин-қизларини кўрамиз. Хотин-қизларимиз Совет ҳокимияти йилларида эришган ҳамма ютуқлари учун севикли, жонажон Коммунистик партиядан астойдил миннатдордирлар.

Ўртоқ Вакилова айтадики, коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг энг яхши вакилларини мамлакат давлат ҳокимиятининг юқори органига сайлаш куни совет хотин-қизлари учун қувончли байрам кунидир. Улар шу куни инсонни ҳуқуқсизлик ва жабр-зулмнинг ҳар қандай турларидан озод қилган Коммунистик партия учун, хўжалик ва маданий қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун овоз берадилар.

Тошкент транспорт машинасозлиги заводининг директори М. В. Шувалов корхона коллективи СССР Олий Совети сайлови кунини катта муваффақиятлар билан кутиб олаётганлиги тўғрисида гапиради. Ўртоқ Шувалов айтадики, машинасозлар КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан ишлаб чиқаришдаги янги резервлардан фойдаланадилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш ортиши билан бирга унинг сифати ҳам яхшиланмоқда ва таннархи камайиб бормоқда. Олдин сўзга чиққан нотиқлар каби ўртоқ Шувалов ҳам завод коллективи номидан гапириб, Н. А. Муҳитдиновнинг СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатилганлигини қизғин маъқуллайди.

Йиғилишда ҳозир бўлган кишилар томонидан давомли ва гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган СССР Олий Совети депутатлигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. А. Муҳитдинов минбарга чиқади. Ўртоқ Муҳитдинов мамлакатимиз давлат ҳокимиятининг юқори органи депутатлигига кандидат қилиб кўрсатганликлари учун йиғилиш қатнашчиларига ва улар орқали Тошкент-Киров шаҳар сайлов округидаги корхона ва ташкилотлар коллективларига, барча сайловчиларга самимий миннатдорчилик изҳор қилади.

Мамлакатимизда яратилган бутун ноз-неъмат учун, ажойиб муваффақиятларимиз, озод ва бахтли ҳаётимиз учун, дейди ўртоқ Муҳитдинов, биз совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси шонли Коммунистик партиянинг ҳормай-толмай, қаҳрамонларча бажараётган ишларидан миннатдормиз.

Аввалги сайловдан буён атиги тўрт йил ўтди. Аммо бу вақт ичида мамлакатимиз халқ хўжалиги ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида жуда катта муваффақиятларга эришди. Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан бир қаторда Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам жуда катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Республикада қишлоқ хўжалиги соҳасида ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачилик соҳасида ғоят катта муваффақиятларга эришилди. Ўзбекистон пойтахти Тошкент шаҳрида бўлган ўзгаришлар бизни айниқса қувонтиради. Тошкент шаҳрида саноат ва маданиятни ривожлантириш, меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш учун кўп иш қилинди. Аммо муваффақиятларимиз ҳар қанча катта бўлса ҳам улар билан қаноатланиш мумкин эмас. Вазифа — қўлга киритилган ғалабалар билан фахрланган ҳолда бутун эътиборни ҳали ҳал этилмаган масалаларга қаратишдан, экономика ва маданиятни янада ривожлантириш юзасидан Коммунистик партия белгилаб берган жанговор программани тезликда амалга оширишни таъминлашдан иборат. Қаҳрамон совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида ана шу программани жуда қисқа вақт ичида амалга оширажагига ҳеч қандай шубҳа бўлиши мумкин эмас.

Умуман мамлакатнинг ва шу жумладан Ўзбекистоннинг экономикаси ҳамда маданиятини юксалтириш истиқболларига тўхталиб, ўртоқ Муҳитдинов КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисидаги қарори катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайди, пахтакорларнинг Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашининг якунлари ҳақида гапиради. Бу кенгаш Совет Иттифоқи халқлари дўстлиги ва бирлигининг, ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар ўртасида мустаҳкамланиб бораётган иттифоқнинг қудратли намойишига, Коммунистик партия ленинча доно миллий сиёсати тантанасининг чинакам намойишига айланди.

Коммунистик қурилишнинг партия томонидан белгиланган улуғвор программасини бажариш учун, деб таъкидлайди ўртоқ Муҳитдинов, совет халқи тинч шароитда яшаши керак. Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари шунга амин бўла оладиларки, Коммунистик партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати бутун дунёдаги халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун қўлларидан келган бутун чораларни кўрадилар.

Ўртоқ Муҳитдинов сўзининг охирида кўрсатган ишончлари учун сайловчиларга яна бир марта ташаккур изҳор қилади, ўзининг амалий фаолиятида бу ишончни оқлашга ҳаракат қилажагини айтади, шу ерда ҳозир бўлган кишиларга ва улар орқали Ўзбекистоннинг ва республика пойтахтининг барча меҳнаткашларига севикли социалистик Ватан бахт-саодати йўлида қилинаётган ижодий меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар, шахсий ҳаётда муваффақият ва бахт тилайди.

Раислик қилувчи сайлов олди йиғилишини ёпиқ деб эълон қилди. Оркестр Ўзбекистон ССР гимнини ижро этади. (ЎзТАГ).

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводида сайлов олди йиғилиши

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлик заводининг ишлаб чиқариш корпуслари ва маданий-маиший бинолари байрам либосини кийган. 7 мартда Ўзбекистон пойтахти Куйбишев район меҳнаткашларининг вакиллари Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи Тошкент-Ленин сайлов округидан СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган кандидат — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари С. К. Камолов билан учрашиш учун шу ерга тўпландилар.

«Ташсельмаш» заводи касаба союз комитетининг раиси Д. Т. Миронов сайлов олди йиғилишини очади.

Йиғилиш қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумини фахрий президиумга сайлаш тўғрисидаги таклифни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

Ишончли вакил — «Ташсельмаш» заводининг директори П. П. Оттигашев минбарга чиқиб, совет халқининг 40 йил ичида доно Коммунистик партия раҳбарлигида эришган буюк ғалабалари ҳақида гапиради. Марксизм-ленинизмнинг ўлмас байроғига содиқ бўлган Коммунистик партия СССРдаги барча республикаларнинг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантирмоқда. Коммунистик партия социалистик жамиятимизнинг экономикаси ва маданиятини мисли кўрилмаган юксак даражага кўтарди. Партия халқ манфаатларини кўзлаб, саноат ва қишлоқ хўжалигини бошқаришни қайтадан ташкил этмоқда. Коммунистик партия меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш тўғрисида, уларнинг моддий ва маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилмоқда. Совет кишилари Коммунистик партияни ўз орзу ва тилакларининг ифодаси деб биладилар, бу партияга чексиз ишонадилар. Шу сабабдан бизда давлат ҳокимияти органларига ўтказиладиган сайловда коммунистлар билан партиясизлар блокини ҳақли суратда бузилмас блок деб атайдилар. Ўртоқ Оттигашев айтадики, «Ташсельмаш» коллективи сайлов олди вахтасида ишлаб, экиш кампаниясига қадар пахтакорлар учун пландан ташқари кўп машина ишлаб чиқаришга қарор қилди.

Ишончли вакил депутатликка кўрсатилган кандидатни характерлаб, ўртоқ Камолов ўзбек халқининг содиқ фарзанди эканлигини айтади. С. К. Камолов кўп йиллар мобайнида партия органларида ишлаб, Ўзбекистоннинг халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш соҳасида кўп меҳнат сарф қилди.

«Ташсельмаш» заводининг токари Р. Н. Гаряминскаяга сўз берилади. Совет мамлакатининг ёш авлоди, дейди у, Коммунистик партиянинг ғамхўрлиги билан ўсди. Йигит ва қизларнинг ўз маҳоратларини ва назарий билимларини оширишлари учун бутун шароит вужудга келтирилган. Йигит ва қизлар Ватанга меҳр-муҳаббатларини ўз қўшиқларида изҳор қилиб, 16 март куни сайлов қутилари ёнига борадилар ва ўзларининг гражданлик бурчини бажарадилар.

Тошкент медицина институтининг профессори Ҳ. А. Юнусова Совет давлатида фан ва техниканинг ривожланиши тўғрисида гапиради. Ватанимизнинг олимлари буюк проблемаларни муваффақиятли суратда ҳал этмоқдалар. Тошкент медицина институтининг бир ўзи ҳозирги вақтда шу қадар кўп кадр тайёрламоқдаки, дунёдаги капиталистик мамлакатларнинг кўпи бундай кадрларни ўн йиллар мобайнида тайёрлай олмайди. Бу — миллий республикаларда жуда кўп кишиларни илм-фан билан баҳраманд қилган Коммунистик партия доно миллий сиёсатининг натижасидир. Ўқув юртларининг ўқитувчилари ва студентлари жонажон партия учун, коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун якдиллик билан овоз берадилар.

Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари Д. К. Қабулов микрофон ёнига келади. Ўртоқ Қабулов сайловга тайёргарлик кунларида райондаги саноат корхоналарининг коллективлари зўр ғайрат билан меҳнат қилаётганликларини исбот этадиган рақам ва фактлар келтиради. Куйбишев районининг меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ С. К. Камоловнинг СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатилганлигини астойдил қўллаб-қувватлайдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ С. К. Камоловнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Ўртоқ Камолов депутатликка кандидат қилиб кўрсатганликлари учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилиб, республикадаги хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларига, КПСС XX съездининг қарорлари асосида экономика ва маданиятни янада юксалтириш истиқболларига тўхталиб ўтди. Ўртоқ Камолов айтдики, саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорини, ўртоқ Н. С. Хрущевнинг СССР Олий Совети сессиясида қиладиган доклади тезисларини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Ўртоқ Камолов ўз нутқида пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида олинган мажбуриятларга мувофиқ республикада амалга оширилиши лозим бўлган катта ишлар тўғрисида батафсил гапирди.

(ЎзТАГ).

КПСС XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишда Ўзбекистон хотин-қизларининг иштироки

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. РАҲИМБОБОЕВАнинг Ўзбекистон ССР хотин-қизлар съездидаги докладидан

Ўртоқлар! Бизнинг съездимиз мамлакатимиз қўлга киритган ғоят катта муваффақиятлар туфайли совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат соҳасидаги ғайрати мисли кўрилмаган даражада юксалган вазиятда ўтмоқда. Бу муваффақиятлар Коммунистик партия раҳбарлиги остида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси натижасида қўлга киритилди.

Ҳозир мамлакатимизда ССР Иттифоқи Олий Совети сайловига катта тайёргарлик кўрилмоқда. Ватанимизнинг ҳамма халқлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг барча сайловчиларга қарата чиқарган Мурожаатини буюк фахр билан кутиб олдилар ва қизғин маъқулладилар. Бу тарихий ҳужжатда партия ўтган сайловдан бери мамлакатимизда эришилган улуғвор ғалабаларни якунлади ва халқ хўжалиги ҳамда маданиятнинг барча тармоқларини янада ривожлантириш соҳасида олдимизда турган вазифаларни белгилаб берди.

Совет халқи КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорини ҳамда ўртоқ Н. С. Хрущевнинг СССР Олий Совети сессияси муҳокамасига қўйиладиган, мамлакатимиз ҳаётида катта аҳамиятга эга бўлган доклади тезисларини юксак ватанпарварлик руҳи ва қизғин маъқуллаш билан кутиб олди.

Коммунистик партия сиёсатининг оғишмай амалга оширилаётганлигининг натижаси ҳар бир иттифоқчи республика мисолида кўриниб турибди.

Коммунистик партия раҳбарлигида Ўзбекистон илғор индустриал-колхоз республикасига айланди. Ҳозирги вақтда республикамизнинг ривожланган саноати, машиналаштирилган йирик қишлоқ хўжалиги шаклан миллий, мазмунан социалистик илғор маданияти бор.

Ўзбек халқи ғоят катта муваффақиятларга Коммунистик партиянинг мамлакатимиздаги барча халқларни дўстона оилага жипслаштирган ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириши туфайли эришди. Ўзбек халқи Совет Иттифоқининг улуғ рус халқи бош бўлган ҳамма халқлари кўрсатган ва кўрсатаётган биродарлик ёрдамларидан чексиз миннатдордир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси натижасида эркаклар билан тенг ижодий меҳнат қилиш ҳуқуқини олган ажойиб совет хотин-қизлари мамлакатимизда социализм қуриш учун олиб борилган курашга бебаҳо ҳисса қўшдилар.

Улуғ Ленин жамиятни қандай қилиб қайта қуриш йўлини кўрсатиб, 1918 йилдаёқ айтган эдики, «агар меҳнаткашларнинг жуда катта қисми бўлган хотин-қизлар социалистик революцияда зўр куч бўлиб қатнашмасалар, бу социалистик революциянинг рўёбга чиқиши мумкин эмас», «революциянинг муваффақият қозониши бу революцияда хотин-қизларнинг қанчалик қатнашувига боғлиқдир».

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати улуғ Лениннинг кўрсатмаларига амал қилиб, хотин-қизларни саноат ва қишлоқ хўжалиги ишларига, кенг ижтимоий, сиёсий, илмий ва маданий фаолиятга тортиш мақсадида қунт ва изчиллик билан иш олиб бордилар.

Советлар мамлакатида хотин-қизлар жамият ҳаётида шу қадар катта роль ўйнамоқдалар, шундай катта шараф эгаси бўлдилар, уларга шу қадар катта ғамхўрлик қилинмоқда ва улар шунчалик бахтиёрдирларки, буни улар илгари орзу ҳам қилолмас эдилар.

Биз бу бахт-саодатга жонажон Коммунистик партиямиз туфайли эришдик. Шунинг учун ҳам ўзимизнинг биринчи миннатдорчилик сўзимизни Ленин партиясига қаратамиз, чунки Ленин партияси хотин-қизларни ҳуқуқсиз чўри бўлишдан қутқазиб, коммунизмнинг актив қурувчиларига айлантирди!

Барча совет хотин-қизлари билан бир қаторда Совет Ўзбекистони хотин-қизлари ҳам кураш ва ғалабаларнинг катта йўлини босиб ўтди.

Ўзбек хотин-қизларининг революциядан олдинги вақтдаги қисмати ҳақиқатан ҳам даҳшатли эди.

Ўзбек хотин-қизлари саводсиз, ҳуқуқсиз бўлиб, ачинарли ҳаёт кечирар эдилар. Оилада қиз боланинг туғилиши бахтсизлик деб ҳисобланар эди. Ота-оналар «хотин кишининг қиз бола туққанидан кўра тош туққани яхшироқ, негаки, тош ҳеч бўлмаса девор қуришга ярайди-ку» деяр эдилар.

Шариат қонунлари бўйича ўзбек қизлари 9-10 ёшида бўйига етди деб ҳисобланиб, уни эрга бериш тараддуди кўрилар эди. Ота-оналар қиз бола 9-10 ёшга етиши билан уни паранжи-чачвонга буркаб қўяр эдилар. Барвақт эрга берилганлигидан қизлар майиб бўлиб қолардилар, дард тортиб нобуд бўлардилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ўзбек хотин-қизларининг шариат ва чўрилик занжирларидан қутилишларига ёрдам бердилар.

Рус хотин-қизлари ўзбек хотин-қизларини озодликка чиқариш, Партия, Ҳукуматнинг сиёсатини тушунтириб бериш, хотин-қизларни актив жамоат ҳаётига ва ишлаб чиқариш ишларига тортиш соҳасида катта хизмат қилдилар.

Бугун биз хотин-қизларни озод қилиш ишига жуда катта ҳисса қўшган рус опаларимиз Самойленко, Борисова, Волкова, Нетесова, Финкельштейин, Шершевскаяларга минг марта раҳмат айтамиз.

Ғофурова, Ғойибжонова, Шарофат Ғуломова, Зуҳра Юсупова, Майна Ҳасанова, Хайринисо Назирова, Тожихон Шодиева, Жаҳон Обидова, Жўрабоева, Тўрахон Иброҳимова, Фотима Ниёзова, Шокирова ва бошқа шулар сингари актив хотин-қизларнинг катта ишлар қилганликларини ҳам бугун эсга оламиз.

Биз жуда хурсанд бўлиб шуни айтиб ўтамизки, ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюросида ўша вақтда хотин-қизлар бўлимининг мудири бўлиб ишлаган Серафима Трофимовна Любимова, ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси хотин-қизлар секторининг мудири бўлиб ишлаган Мария Федоровна Муратова, ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюроси ҳузурида хотин-қизлар турмушини яхшилаш комиссиясининг секретари бўлиб ишлаган Евталия Александровна Росс, Тошкент область партия комитети хотин-қизлар бўлимининг собиқ мудири бўлиб ишлаган Татьяна Петровна Аринкина ва бошқалар бизнинг бу съездимизга келдилар ва орамизда ўтирибдилар.

Сизларнинг номингиздан ва Ўзбекистондаги ҳамма хотин-қизлар номидан шу ҳурматли опаларимизга хотин-қизларни ҳақиқатан тенг ҳуқуқли қилиш вазифасини амалга оширишда фидокорона меҳнат қилганликлари учун қизғин ташаккур айтишга рухсат этгайсиз.

Хотин-қизлар социалистик қурилишнинг ҳамма босқичларида — биринчи беш йилликлар даврида, Улуғ Ватан уруши даврида, урушдан кейинги йилларда Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш ишларида жуда актив қатнашдилар.

Биз фахрланиб шуни айтишимиз мумкинки, Ўзбекистонда хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳеч соҳаси йўқки, унда хотин-қизлар коммунизм учун умумхалқ курашининг актив қатнашчиси бўлиб, фидокорона меҳнат қилмаётган бўлсин.

Ўзбекистон саноат корхоналарида жуда кўп хотин-қизлар ишламоқда. Хотин-қизлар республика саноатида ишлаётган ҳамма ходимларнинг 45 процентини ташкил қилади, тўқимачилик ва тикувчилик корхоналарида ишлаётганлар орасида эса хотин-қизлар 80 процентни ташкил қилади. Корхоналарда ишлаётган аёлларнинг ярмидан кўпи ишлаб чиқариш илғорларидир.

Кўп хотин-қизлар бинокорлик касбларини эгаллаб олдилар ва республикада уй-жой қурилишнинг улуғвор программасини амалга оширишда актив қатнашмоқдалар.

Революцияга қадар Туркистон ўлкасининг саноат корхоналарида ўзбек хотин-қизларидан атиги 65 киши ишлаган эди. Ҳозирги вақтда республика саноатида ишлаётган ўзбек хотин-қизлари бир неча минг баравар кўпайди.

Коммунистик партия ва Совет ҳокимияти хотин-қизларни раҳбарлик ишларига ҳам кўтарди. Октябрь революциясига қадар бутун чор Россиясида хотин-қизлар орасидан етишиб чиққан инженер ва техниклар 600 кишига етмас эди, ҳозир фақат бизнинг республикамиздагина хотин-қизлардан етишиб чиққан 3 мингдан кўпроқ инженер-техник бор. Ўзбекистонда раҳбарлик вазифаларида ва мутахассислар сифатида хотин-қизлардан 7 минг киши ишламоқда.

Тошкент тикув фабрикасининг директори Солихўжаева, Наманган ёғ заводининг директори Отабоева, Фарғона тўқимачилик комбинатининг директори Гулиянц, тамаки фабрикасининг директори Обидова ва бошқа шулар каби раҳбарларнинг номлари бутун республикага маълум.

СССР Олий Совети депутатлигига кандидат — Марғилон ипак комбинати йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Соттихон Мўйдинова меҳнатда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатмоқда. У тўрт тўқув станогида ишлаб топшириқни анча ошириб бажармоқда.

Коммунист Агафья Доломанова темир йўл транспортида ишлаётганлигига 20 йилдан ошиб кетди. У оддий ишчидан юқори малакали паровоз машинисти даражасигача кўтарилди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг иккинчи тўқув фабрикасида ажойиб ишлаб чиқарувчи комсомолка Хурсанд Ражабова социалистик мусобақа илғори байроғини қўлида маҳкам ушлаб турмоқда.

Фотима Шарипова Бухоро пиллакашлик фабрикасида қарийб 20 йилдан бери ишламоқда. У оддий ипак тортувчидан цех смена мастери даражасигача кўтарилди. Чирчиқ электрохимия комбинатида биринчи цех тозалаш бўлимининг смена инженери Гавҳар Ҳайдарова муносиб обрўга сазовор бўлди, у СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатилди.

«Ташкенткабель» заводида размотчица Ҳадича Содиқова, волочильщица Любовь Ивановна Шестакова ва бошқалар яхши ишлаб донг чиқармоқдалар.

Бундай меҳнат қаҳрамонлари республиканинг ҳар бир корхонасида бор. Мингларча аёл ишчилар илғорлардан ўрнак олиб, меҳнат унумдорлигини оширмоқдалар, маҳсулот сифатини яхшиламоқдалар, хом ашёни ва материалларни тежамоқдалар.

Ўртоқлар! Республика саноатини ривожлантиришда хотин-қизларнинг роли ғоят катта.

Лекин биз шуни ҳам унутмаслигимиз керакки, хотин-қизларни, айниқса маҳаллий миллат хотин-қизларини саноат корхоналарига тортишда ҳали ҳам бизда жиддий камчиликлар бор.

Шу фактни ҳам кўрсатиб ўтмоқ керакки, саноатдаги ва қурилишдаги раҳбарлик вазифаларида ишлайдиган хотин-қизлар етарли эмас.

Республикамиз олдида саноатни, транспортни, алоқа ишларини ва қурилиш ишларини янада ривожлантириш соҳасида катта-катта вазифалар турибди.

Бу вазифаларни ҳал қилишда хотин-қизларнинг роли ғоят катта. Саноатнинг ҳамма тармоқларида ишловчи хотин-қизлар ўз коллективлари билан бирга корхоналар, цехлар, сменалар, бригадалар, қурилишларда давлат планларининг сўзсиз бажарилишига эришувлари, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини пасайтириш ва сифатини яхшилаш учун курашишлари лозим.

Хотин-қизлар рационализатор ва ихтирочилар ҳаракатида актив қатнашувлари, меҳнатнинг илғор методларини, фан ва техника ютуқларини ҳамда энг янги технологияни ишлаб чиқаришга дадил жорий қилишлари зарур.

Қурилишларда ишловчи хотин-қизлар қурилиш ишларига индустриал методларни жорий қилишлари, ҳозирги замон қурилиш техникасини эгаллашлари, ҳамма қурилиш ишларида юқори сифатга эришувлари лозим.

Республика қишлоқ хўжалигида хотин-қизлар роли айниқса катта.

Ўзбекистон Совет Иттифоқининг асосий пахта базасидир. Республикада ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлган пахтадан мўл ҳосил олмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ишловчиларнинг ярмидан кўпи хотин-қизлардир.

Пиллачилик сингари муҳим тармоқда ишлаётган кишиларнинг 80 процентидан кўпи хотин-қизлардир.

500 дан ортиқ хотин-қиз колхоз раислари ва раис ўринбосарлари, бош агроном, механиклари, инженер ва техник бўлиб ишламоқда, 500 дан ортиқ хотин-қиз далачилик ва трактор бригадаларининг бригадирлари ва ферма мудирлари бўлиб ишламоқда, 20 мингдан ортиқ хотин-қиз звено бошлиғи бўлиб ишламоқда.

Пахтачиликни ривожлантиришда, пахтадан юқори ҳосил олишда Тошкент область Орджоникидзе райони ажойиб ютуқларга эришди. Бу районда партия комитетининг биринчи секретари вазифасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Тошпўлатова ишламоқда.

Турсуной Каримова район партия комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаётган Андижон область Хўжаобод райони яхши натижаларга эришди.

Андижон область Москва районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Эъзосхон Исроилова раислик қилаётган «Коммунизм» колхози ўтган йили ҳар гектар ердан 35,3 центнердан пахта олди. Тошкент область Сирдарё районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назира Йўлдошева раислик қилаётган «Ҳақиқат» колхози ҳар гектар ердан 42,5 центнердан пахта олди.

Туман Саидова, Рустамова, Алқосимова бошчилик қилаётган колхозлар катта ютуқларга эришдилар.

Фарғона область, Фрунзе районидаги Дзержинский номли колхознинг звено бошлиғи Эргашой Иномованинг, Урганч районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи Марям Каримова ва бошқаларнинг эришган ютуқлари билан ҳаққоний суратда фахрланамиз.

Минглаб хотин-қизлар ажойиб пахта усталари, тенги йўқ чевар теримчилардир. Республикада Чинни Шаропованинг номи ҳаммага маълум. У мавсумда 36 тонна пахта териб берди. Тошкент областидаги Саодат Гулаҳмедова, Соҳибахон Ғуломхонова ва бошқаларнинг номи бутун республикага машҳурдир.

Чорвачиликда ишловчи минглаб хотин-қизлар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан чорвачиликни юксалтириш каби умумхалқ ишига қимматбаҳо ҳисса қўшмоқдалар.

Калинин районидаги Сталин номли колхознинг донгдор сут соғувчиси Х. Абдуллаеванинг номи бутун Ўзбекистонга ёйилди.

Республикада Олияхон Султонова, Ҳурмат Тешаева илғор пиллачилардир. Улар жадал усул билан қурт боқишнинг ташаббускорларидир.

Ўзбекистон хотин-қизларининг шонли меҳнати юксак ҳукумат мукофоти билан тақдирланди. Ўзбек халқининг 57 энг яхши қизларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун 16.247 хотин-қиз СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Республикада қишлоқ хўжалиги соҳасида катта-катта муваффақиятларга эришилди, лекин шу билан бирга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш учун мавжуд резервлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилаётгани йўқ.

Ўтган йили кўпгина колхоз ва совхозлар етиштирган пахта ва бошқа экинлар ҳосили республикада ўртача етиштирилган ҳосилдан кам бўлди. Бундай колхоз ва совхозларда агробиология фанининг ютуқлари ва қишлоқ хўжалик илғорларининг тажрибалари ҳали ҳам яхши жорий қилинмаётир.

Чорвачиликни ривожлантириш, чорва моллар сонини кўпайтириш ва уларнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида ҳам кўпгина камчиликлар бор.

Ўзбекистон олдида қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш ишида ғоят катта вазифалар турибди. 1958 йилда республикамиз давлатга 3 миллион тонна, 1965 йилда эса 4 миллион тонна пахта етиштириб бериши лозим. Экин майдонларини кенгайтириш, айниқса республикада ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини 26-27 центнерга етказиш йўли билангина бу вазифани бажариш мумкин.

Ўзбекистон колхозлари ва совхозлари 1960 йилгача гўшт етиштиришни 226 минг тоннага, сут етиштиришни 428 минг тоннага, жун етиштиришни 23 минг тоннагача етказиб, ипак, гуруч, сабзавот, картошка, луб экинлари, мева, тамаки, узум, етиштиришни янада анча кўпайтириш мажбуриятини олдилар.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги қарори қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Пленум бу масаланинг ғоят муҳим давлат аҳамиятига эга эканлигини ҳисобга олиб, уни СССР Олий Совети навбатдаги сессиясининг муҳокамасига ва умумхалқ муҳокамасига қўйишни лозим топди. Н. С. Хрущевнинг бу тўғрида Олий Совет сессиясида қиладиган докладининг тезисларини маъқуллади.

Совет халқи бу тарихий ҳужжатларда партиямизнинг мамлакат қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқарувчи кучларини тағин ҳам ҳар томонлама ўстириш тўғрисида, аҳоли учун озиқ-овқатларни, саноат учун хом ашёни мўл-кўл қилиш тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилаётганлигини кўриб турибди.

Қишлоқ хўжалигини тағин ҳам ривожлантиришдаги катта вазифаларни амалга ошириш учун курашда хотин-қизлар қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг шонли меҳнаткашлари муносиб ўрин эгаллайдилар.

Пахтачиликда ишлаётган аёллар ҳар бир звено, бригада, колхоз ва совхозда пахтадан юқори ҳосил олишга эришмоқлари лозим.

Техника колхозларга сотилгандан кейин ишнинг муваффақияти тайёрланган механизатор кадрларга боғлиқ бўлади. Биз съезд номидан барча хотин-қизларга — қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашларига қарата шуни айтишимиз керакки, қишлоқ хўжалиги техникасини дадиллик билан ўрганиб боришимиз керак ва шундай қилиб, Н. С. Хрущев кўрсатганидек, ғўзани ишлашда кетмон ишлатишга барҳам бериш керак.

Партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, колхоз ва совхоз раҳбарларининг бурчи хотин-қизлар орасидан ҳозирги замон машиналарини яхши эгаллаб олган механизаторлар тайёрловчи курсларни кўплаб ташкил этишдан иборат.

Хотин-қизларимиз ҳозирги замон агробиология фанининг энг янги ютуқларини, пахта ва бошқа экинларни парвариш қилишнинг илғор усулларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига жорий қилишда, экин майдонларини кенгайтиришда, янги ерларни ишга солишда, жумладан, Мирзачўл ерларини ишга солишда жуда фаол қатнашмоқлари лозим.

Партиямиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига энг яқин йиллар ичида аҳоли жон бошига гўшт, сут ва ёғ етиштириш юзасидан Америка Қўшма Штатларига етиб олиш каби катта вазифани қўйди.

(ОХИРИ УЧИНЧИ БЕТДА)

КПСС XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишда Ўзбекистон хотин-қизларининг иштироки

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. РАҲИМБОБОЕВАнинг Ўзбекистон ССР хотин-қизлар съездидаги докладидан

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Бу вазифани бажаришда хотин-қизларимизнинг роли ғоят катта.

Республикамизда илғор чорвачилар ҳаракати тобора кенгаймоқда. Уларнинг тажрибаларини доимо ўрганиб бориш ва ёйиш, илғор чорвачилар сафини кенгайтириш лозим.

Республикада ипакчиликни янада юксалтириш учун бу соҳада катта роль ўйнайдиган пиллачи хотин-қизларимиз ипак қуртларини боқишда Ҳурмат Тешаева ва Олияхон Султонова каби донгдор пиллачиларнинг тезкорлик методини кенг жорий қилишлари лозим.

Ўртоқлар!

Улуғ Октябрь социалистик революцияси хотин-қизларни мунаввар йўлга олиб чиқди, уларга фан ва маданият эшикларини кенг очиб берди. Революцияга қадар Ўзбекистонда саводхон аёллар бармоқ билан санарлик эди. Ҳозир республикамизда олий ва ўрта маълумотли хотин-қизлар 80 мингга яқиндир. Республиканинг олий ва махсус ўрта ўқув юртларида 54 мингдан кўпроқ студент қизлар ўқимоқда.

Маориф ишларида Совет Ўзбекистони хотин-қизларининг роли катта. Ҳозирги вақтда халқ маорифи органларида 68 мингдан кўпроқ хотин-қиз ишламоқда, улар ўзларининг бутун кучларини ёш авлодни тарбиялашга сарфламоқдалар.

48 йилдан бери мактабда ўқитувчилик қилаётган Мукаррама опа Кабирова қайси қаҳрамондан кам! Хизмат кўрсатган ўқитувчи Ҳабиба Юсупова юзлаб болаларни тарбиялади.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда халқ соғлиқни сақлаш органларида 79 мингга яқин киши ишламоқда. Булардан 61 мингга яқини хотин-қизлардир. Хотин-қизлардан 107 киши фидокорона меҳнати учун «Республикада хизмат кўрсатган врач» деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Илмий текшириш муассасаларида ва лабораторияларида хотин-қизлар илмий иш олиб бормоқдалар. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда хотин-қизлардан 16 киши фан доктори ва 400 дан кўпроқ киши фан кандидатидир. Фанлар академиясининг институтларида ва олий ўқув юртлар ҳузуридаги аспирантураларда 200 дан кўпроқ хотин-қиз ўқимоқда.

Ўзбек халқи хотин-қизлар орасидан етишиб чиққан ўз олимлари билан ҳақли равишда фахрланади.

СССР Медицина фанлари академиясининг корреспондент аъзоси, З. Умидова, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Х. Сулаймонова, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзолари И. А. Райкова, Ҳ. Комилова, профессорлар О. Н. Павлова, Ҳ. Юсупова, Сулаймонова, Турсунхўжаева, О. Д. Русанова, фан кандидатлари: З. Саидносирова, С. Азимжонова, М. Султонова ва бошқалар бизнинг ифтихоримиздир.

Рус олимлари, шунингдек қардош совет республикаларидан келган олимлар ўзбек хотин-қизларидан фан кадрлари тайёрлашда жуда катта ёрдам кўрсатдилар.

Маориф соҳасидаги муваффақиятларимиз, шунингдек хотин-қизларни илмий ишларга тортиш Ўзбекистонда жуда кучайди.

Лекин шу билан бирга бу соҳада камчиликларимиз ҳам борлигини унутмаслик керак. Болаларнинг, айниқса маҳаллий миллатлардан бўлган қиз болаларнинг ўқишни ташлаб кетишларига қарши чинакам кураш олиб борилмаётир. Ёш жувонларни, айниқса ўзбек қизларини олий ўқув юртларига тортиш ишида кўрилаётган чоралар ҳали ҳам етарли эмас.

Ўзбек қизларининг мактабларни, махсус ўрта ва олий ўқув юртларини ташлаб кетишларининг сабабларидан бири шуки, олий ўқув юртлари, техникумлар ва билим юртларининг айрим раҳбарлари уларнинг маданий-маиший шароитлари тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмадилар.

Биз шунга эришмоғимиз керакки, қизларимиз тўла ўрта маълумот олсинлар, мактабда ўқиган чоқларида улар минимум даражада меҳнат малакасини орттирсинлар ва кейинчалик бу малакани ишлаб чиқаришда қўллай олсинлар. Олий ўқув юртларига ва техникумларга ўзбек қизларидан кўпроқ олиш, керак.

Совет ҳокимияти хотин-қизларга санъат соҳасида кенг йўл очиб берди. Саҳна ходимларининг 40 процентга яқини хотин-қизлардир. Ажойиб артистларимиз Сора Эшонтўраева, Ҳалима Носирова, Тамарахоним, Мукаррама Турғунбоева, Галия Измайлова бутун мамлакатимизда машҳурдир. Улар жаҳондаги кўп мамлакатларида халқимизнинг шуҳратини оширдилар.

Артистларимизнинг аҳл оиласи С. Қобулова, Э. Маликбоева, И. Алиева, Я. Абдуллаева, К. Жалилова, Г. Маваева сингари талантли ёшлар билан тўлди. Бу артистларнинг номи республикамиз ташқарисида ҳам маълумдир.

Ўртоқлар! Мамлакатимизда оналарнинг ҳурмати жуда катта. Уларга бутун халқ меҳрибонлик ва ғамхўрлик қилади. Оналарга, болаларга ғамхўрлик қилиш, болаларни соғлом қилиб тарбиялашда оналарга ёрдам бериш Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг асосий вазифаларидан бири бўлиб келди ва келмоқда.

Маълумки, революцияга қадар бутун мамлакатда оналар ва болалар учун атиги 9 та консультация бор эди, Ўзбекистонда эса битта ҳам бундай муассаса йўқ эди. Ҳозирги вақтда республикада хотинлар ва болалар учун очилган 360 та консультация ишламоқда. Юзлаб туғруқхоналар бор. Қишлоқларда 2 мингга яқин фельдшерлик-акушерлик пунктлари ташкил этилган.

Совет Иттифоқида болаларнинг ўлиши йилдан-йилга камайиб бормоқда. Туғилган ҳар минг боладан 1913 йилда 2 ёшга етгунча 270 бола ўлган бўлса, 1940 йилда 184 бола ўлди, 1956 йилда 47 бола ўлди, 1957 йилда эса туғилган ҳар 1000 боладан 45 бола ўлди. Шундай қилиб, СССР да болаларнинг ўлиши 1957 йилда революцияга қадар бўлган даврга нисбатан 6,1 баравар камайди.

Ҳукумат болалар яслилари, болалар боқчалари, болалар уйлари, она ва болалар учун даволаш-профилактика муассасалари қуришга жуда катта маблағ ажратмоқда. Ўзбекистонда 1500 дан кўпроқ доимий ва минглараа мавсумий ясли ишламоқда. Юз минглаб болалар боқчаларга қатнамоқда. Минглаб пионер лагерлари, болалар майдончалари, жуда кўп болалар санаторийлари совет болаларининг соғлиғини мустаҳкамламоқда. Болалар учун пионерлар саройлари, клублар, кутубхоналар ва техника станциялари очиб қўйилган.

Капиталистик мамлакатларда хотинлар ва болаларнинг мудҳиш аҳволда яшаётганлигини кўрсатувчи фактлар бизларга ваҳшиёна бир нарса бўлиб кўринади.

Совет давлати ҳомиладор хотинларга, кўп болали ва ёлғиз оналарга моддий ёрдам бериб туради. Кейинги 14 йил ичида Ўзбекистонда оналарга давлат нафақаларининг ўзидангина 2 миллиард 130 миллион сўм пул берилди.

Республикамизда 1200 дан кўпроқ она «Қаҳрамон она» унвонини олишга сазовор бўлди ва оналардан 250 мингга яқин кўп болали хотинлар орден ва медаллар билан мукофотланди.

14 етим болани ўз бағрига олиб, тарбиялаган Баҳри Шомаҳмудованинг қаҳрамонлик кўрсатиши Совет мамлакатидагина мумкин бўлди. Бугун шу қадар ватанпарварлик қилгани учун унга минг марта раҳмат айтамиз.

Биз қаҳрамон оналаримиз билан ҳақли равишда фахрланамиз, уларга чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик ва бахт тилаймиз.

Партия ва Ҳукуматнинг оналарга, коммунизм қурувчи ёш авлоднинг соғлиғи ва тарбиясига кўрсатаётган ғамхўрлиги, оналар ва болалар манфаатининг ҳимоя қилинаётганлиги социалистик давлатимизнинг энг ажойиб фазилатларидан биридир.

Ўртоқлар! Хотин-қизлар учун зарур турмуш шароитлари яратиб бериш, айниқса уй-рўзғор ишларини енгиллаштириш хотин-қизларни саноат ва қишлоқ хўжалик ишларига, шунингдек маданий қурилиш ишига тортишда муҳим воситадир.

Шунинг учун ҳам биз мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг тармоқларини кенгайтиришга жиддий эътибор беришимиз зарур. Болалар боғчаси ва яслилари қуришни анча кўпайтириш, бу ишда корхона ва колхозларнинг маблағларидан фойдаланиш лозим. Мавжуд биноларни ана шундай муассаса учун мослаш, мавжуд болалар боғчалари ва яслиларини кўпроқ кенгайтириш керак.

Корхоналарда ишловчи ота-оналарнинг ўз болаларини тарбиялашга ёрдам кўрсатиш учун биз узайтирилган кун билан ишлайдиган мактаблар сонини кўпайтиришимиз зарур, чунки, шундай қилганимизда, болалар дарсдан кейин қолиб ўқитувчилар раҳбарлигида уйга берилган дарсларни тайёрлайдилар, дам оладилар ва бўш вақтларини маданий ўйинлар билан ўтказадилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XX съездининг интернат-мактаблар ташкил қилиш тўғрисидаги қарорини зўр мамнуният билан кутиб олдилар, чунки интернат-мактаб ташкил қилиш партиямизнинг ёш авлодни тарбиялаш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатади. Ҳозирги вақтда республикамизда 10-та интернат-мактаб бор. Олтинчи беш йиллик давомида бизда 33 та интернат-мактаб очилади. Республикамизда илғор колхозлардан бир неча ўз маблағлари билан интернат-мактаблар қурмоқда. Бу колхозларнинг тажрибасини ҳар томонлама маъқуллаб, кенг ёйиш зарур.

Болаларни тарбиялашни яхши ташкил қилиш билан бир қаторда биз ишчи аёлларнинг дам олишини ташкил қилиш масалаларини ҳам диққат билан ўйлаб кўрмоғимиз зарур.

Шу муносабат билан республикамизда уй-рўзғор ишларини енгиллаштириш комбинатларини кўплаб қуриш зарурияти кескин суратда кўндаланг бўлиб турибди: пойафзал ва кийим-кечакларни тузатиб берадиган ҳар хил мастерскойлар, химиявий йўл билан тозалаш мастерскойлари, турли хилдаги ательелар, кирхоналар очиш лозим.

Озиқ-овқат ва саноат ярим фабрикатлари ишлаб чиқаришни ва шу кабиларни кенг миқёсда йўлга қўймоқ зарур. Кир ювиш машиналари, тикув машиналари, пилесослар ва шу каби уй-рўзғор буюмларини турмушимизга янада кўпроқ киритиш керак. Колхозларимиз ва совхозларимиз нонвойхоналар ташкил қилиш, умумий овқатланишни яхшилаш масаласини тезроқ ҳал қилишлари керак.

Соғлиқни сақлаш соҳасида бизнинг олдимизда туғруқхона ёрдамчи муассасалари сонини анча кенгайтириш вазифаси турибди. Колхозлараро туғруқхоналар ва аёллар консультация хоналари қуришни кенг йўлга қўймоқ керак.

Кечагина ичкарининг чўриси бўлиб юрган хотин-қизлар бугун социализм шароитида давлат ва жамоат арбоби бўлиш даражасига етдилар. Хотин-қизлардан 12 киши республикамизда министрлар, министрлар ўринбосарлари, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоқ АССР Министрлар Советининг раис ўринбосари бўлиб ишламоқда. Хотин-қизлардан Ўзбекистон ССР Олий Советига 129 киши, маҳаллий Советларга 14,5 минг киши депутат бўлиб сайланган.

Ҳозирги вақтда бутун мамлакатимизда СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик авж олиб кетди. 16 мартда юз минглаб сайловчилар мамлакатимизнинг энг яхши кишилари учун овоз берадилар. Депутатликка кандидат қилиб кўрсатилганлар орасида звено бошлиғи Марям Каримова, тўқувчи Соттихон Муйдинова, ўқитувчи Мавлудахон Халилова, ёш олима Ўктам Ваҳобова, инженер Нина Игнатова ва бошқа хотин-қизлар бор.

Ўртоқлар! Қорақалпоғистон автоном республикаси хотин-қизларининг коммунистик қурилишда актив ролини бугун алоҳида кўрсатиб ўтмоқчиман. Қорақалпоқ хотин-қизларининг ҳаётида совет ҳокимияти йиллари мобайнида ажойиб ўзгаришлар рўй берди. Хотин-қизлар халқ хўжалиги ва маданиятнинг тармоқларида зўр ғайрат билан ишламоқда.

Мўйноқ балиқ-консерва комбинатида балиқ кесувчи бўлиб ишлаётган Оқжон Қобилова, «Чимбой» совхозининг донгдор звено бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Омонгул Сафарбоева, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Гулжон Қурбонова ва бошқа кўпгина илғор меҳнаткаш хотин-қизларнинг номи жуда машҳурдир.

Қорақалпоқ хотин-қизлари маданий қурилишда, республика ҳукуматини бошқаришда актив қатнашмоқдалар.

Ўртоқлар! Фақат социалистик демократия шароитида хотин-қизларни тўла озодликка чиқариш, уларни чинакам бахтиёр қилиш мумкин. Социалистик демократия миллион-миллион оддий кишиларнинг ўз талантларини ва қобилиятларини ривожлантиришлари учун чексиз имкониятлар яратиб берди. Буни совет мамлакатининг тажрибаси яққол кўрсатиб турибди. Барча халқ демократияси мамлакатларида хотин-қизларнинг аҳволи кун сайин яхшиланмоқда, улар давлатни бошқариш, ўз мамлакатларининг иқтисодий ва маданий ҳаётида қатнашиш ишларида ўз активлигини тобора кўпроқ кўрсатмоқда.

Халқ Хитойида, Болгарияда, Руминияда, Чехословакияда ва бошқа халқ-демократияси мамлакатларида хотин-қизлар ҳар қандай касбни ўрганиб олишлари ва ҳар қандай соҳада бажарган ишларига эркаклар билан баравар ҳақ олишлари мумкин.

Капиталистик мамлакатларда хотин-қизларнинг меҳнатига эркакларнинг меҳнатига нисбатан оз ҳақ тўланади. Шундай бўлгандан кейин, капиталистик мамлакатларда хотин-қизлар тенг ҳуқуқли деб бўладими?

Ўртоқлар! Совет Иттифоқи, Улуғ Хитой, барча халқ демократияси мамлакатларининг хотин-қизлари тинчлик учун курашувчиларнинг биринчи сафларида бормоқдалар. Бутун дунёда оналар урушга қарши чиқмоқдалар. Улар «болаларни биз туққанмиз, уларни ўзимиз ҳимоя қилишимиз керак!» деб айтмоқдалар.

Совет хотин-қизлари комитети тинчлик учун курашда ва бошқа мамлакатларнинг хотин-қизлари билан дўстона алоқаларни мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда. Бу ҳаракат йилдан-йилга кенгайиб ва кучайиб бормоқда. Фақат кейинги вақтнинг ўзидагина Ўзбекистонга турли мамлакатларнинг хотин-қизларидан Хитой, Ҳиндистон, Англия, АҚШ, Индонезия, Дания, Франция Швеция, Италия, Австрия, Япония, Ливан, Судан, Непал, Янги Зеландия ва жаҳоннинг бошқа мамлакатларидан делегатлар келиб кетди. Шу билан бирга ўзбек хотин-қизлари ҳам ер шарининг беш қитъасидаги кўпгина мамлакатларига бориб келдилар.

Бизнинг олдимизда турган вазифа шуки, чет мамлакатларнинг хотин-қизлари билан дўстлик алоқаларини кучайтириш ва мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам ҳамма имкониятлардан фойдаланишимиз керак.

Ўртоқлар! Кейинги вақтларда Ўзбекистонда хотин-қизларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш иши анча яхшиланди. Шу билан бирга биз хотин-қизларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги мавжуд камчиликларни кўрсатиб ўтишимиз лозим. Республикада ҳали ҳозиргача хотин-қизлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишлар етарлик даражада олиб борилмаётир, динга қарши пропаганда жуда бўш бўлиб, хотин-қизлар, ёшларнинг махсус мажлислари, оилавий кечалар ва шунга ўхшаш тадбирлар жуда камдан-кам ўтказилмоқда.

Бизнинг ёзувчиларимиз, рассомларимиз, кино санъатининг арбоблари халқ хўжалиги, маданият ва фаннинг турли соҳаларида ишлаётган ажойиб хотин-қизларимиз ҳақида бадиий жиҳатдан юксак бўлган асарларни жуда кам ижод қилаётганликлари учун уларнинг олдига жиддий талаб қўйишимиз керак.

Ўртоқлар! бизнинг съездимиздан олдин завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, ўқув юртларида, хотин-қизларнинг мажлислари, шунингдек, аёлларнинг район ва область конференциялари бўлиб ўтди. Бу мажлислар ва конференциялар хотин-қизларимизнинг сиёсий онги ва меҳнат соҳасидаги активлиги анча ошганлигини, уларнинг Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашганликларини ва унинг сиёсатини якдиллик билан маъқуллаётганликларини яққол кўрсатиб берди. Бу мажлисларга 600 мингга яқин хотин-қиз йиғилиб, шулардан 18 минг киши музокарага чиқди. Бу мажлислар ва конференцияларнинг иштирокчилари хотин-қизлар ўртасида ишлаш соҳасидаги бир қанча жиддий камчиликларни очиб ташладилар, кўпгина қимматли таклифлар киритдилар. Партия, совет хўжалик касаба союз ташкилотларининг вазифаси мана шу таклифларнинг ҳаммасини якунлаш, уларни ўрганиш ва бу таклифларни амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқишдан ва турмушга оширишдан иборатдир.

Хотин-қизларга муносабатда эскилик қолдиқларига қарши партия, комсомол ва совет ташкилотларигина эмас, балки актив хотин-қизларнинг ўзлари ҳам кескин кураш олиб боришлари керак.

Азиз ўртоқлар! Совет хотин-қизлари олдида жуда катта тарихий аҳамиятта эга бўлган вазифалар турибди. Бу вазифалар партия XX съездининг қарорларида ва партия Марказий Комитетининг кейин бўлиб ўтган Пленумлари қабул қилган қарорларида аниқ белгилаб берилди. Бу вазифалар партия Марказий Комитетининг сайловчиларга қарата чиқарган мурожаатида ҳам айтиб ўтилди.

Мамлакатимиз социалистик тузумнинг афзалликларига таяниб, саноатимизнинг ҳал қилувчи тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқаришни яқин 15 йил ичида 2-3 баравар кўпайтириши мумкин ва лозим.

Республикамиз олдида жуда ажойиб истиқбол очилмоқда.

Никита Сергеевич Хрушчев пахтакорларнинг Кремлда бўлган Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида Совет Шарқининг халқ хўжалигини ва маданиятини янада ривожлантиришда Совет Шарқи хотин-қизларининг ролига жуда юксак баҳо берди.

«Шуни қайд қилиб ўтиш кўнгиллики, — деди Н. С. Хрушчев, — илғор пахтакорлар ўртасида хотин-қизлар жуда кўп, улар ўз фидокорона меҳнатлари билан бизнинг улуғ ишимизга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Бизнинг совет хотин-қизларимизга, хормас-толмас меҳнаткаш аёлларимизга шон-шарафлар бўлсин!».

Мана бугун ҳам шу съезднинг минбаридан туриб Ўзбекистон хотин-қизлари номидан жонажон Коммунистик партиямизни ва унинг ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон хотин-қизлари партия ва совет ҳукуматининг пахтачиликни ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларини, маданият ва фанни янада ривожлантириш юзасидан қўйган вазифаларини муваффақият билан бажаришга ўзларининг куч-қувватларини, билим ва тажрибаларини ҳеч аямай сарф қиладилар, деб яна бир марта ишонтирамиз.

Ўртоқлар! Бугун бизнинг съездимизда қардош иттифоқчи республикалардан келган азиз меҳмонлар қатнашмоқда. Уларни Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Қозоғистон, Грузия, Арманистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Туркманистон, Тожикистон, Латвия, Литва, Эстония, Молдавия хотин-қизлари бизнинг съездимизга вакил қилиб юбордилар. Азиз меҳмонларимизнинг бу съездда қатнашаётганлиги СССР халқларининг тобора мустаҳкамланиб бораётган бузилмас дўстлигини кўрсатувчи яна бир ёрқин далилдир. Чунки СССР халқлари партия раҳбарлигида бир жон бир тан бўлиб коммунистик жамият қурмоқдалар.

Сизлар билан биз шундай бахтли бир мамлакатда яшамоқдамизки, бу мамлакатда зўр ижодий ишлар қилиш учун, экономика, фан, маданият ва санъатнинг ҳамма соҳаларида халқ талантлари ривожлантириш учун ҳамма йўллар ва имкониятлар очиб қўйилган. Хотин-қизларни хорлаш сингари маданий жамиятга иснод келтирадиган шармандали ҳоллар бизнинг мамлакатимизда бутунлай йўқотилган. Бизнинг мамлакатимизда хотин-қизларнинг давлат, хўжалик ва маданий қурилишда онгли қатнашишлари ва ижодкорлик қилишлари учун ҳамма йўллар кенг очилган.

Улуғ социалистик мамлакатимизда яшаш ва ижод қилишдан кўра каттароқ бахт бўлиши мумкинми, ахир!

Барча совет кишилари сингари биз хотин-қизлар ҳам шу бахтларга етишганимиз учун шонли ленинчи Коммунистик партиядан миннатдормиз. Чунки партиямизнинг бутун иши халқимизни янада бахтиёр қилишга қаратилган.

Совет давлатининг ҳамма хотин-қизлари сингари Ўзбекистон хотин-қизлари ҳам шонли Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига мустаҳкам уюшиб, партиянинг доимий ғамхўрлиги ва меҳрибонлиги учун ниҳоят даражада миннатдор бўлиб, социалистик Ватанимизни янада яшнатиш ишига, коммунизм қуришдан иборат улуғ ишга ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар.

Яшасин коммунизмнинг актив қурувчилари бўлган совет хотин-қизлари!

Яшасин ҳамма ғалабаларимизнинг йўлбошчиси ва ташкилотчиси ленинчи Коммунистик партия!

Навоий номидаги опера ва балет театрининг фойесида танаффус вақтида ўйин-кулги давом этди. **Суратда:** Хотин-қизлар рақс тушмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Ўзбекистон хотин-қизларининг съезди

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

МТСининг бригада механиги М. Азизова, Бўка районидаги Хрушчев номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Гулаҳмедова, Шовот районидаги Киров номли колхознинг звено бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Дўсова, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси Е. М. Ершова, шоира З. Исроилова (Зулфия), Хўжаобод район партия комитетининг секретари Т. Каримова, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Момитетининг секретари Б. Мираҳмедова, Ўрта Осиё давлат университетининг профессорлари Н. И. Мирошхина, И. А. Райкова, Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари А. К. Сергеева, Орджоникидзе район партия комитетининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Тошпўлатова, Олтинкўл районидаги «Қизил аскар» колхозининг раиси М. Хўжаева, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти А. Шомуродова, 14 бола тарбиялаган Қаҳрамон она Баҳри Шомаҳмудова, Сирдарё районидаги «Ҳақиқат» колхозининг раиси Н. Йўлдошева ва бошқалар жой оладилар. Президиум аъзолари орасида—Ўзбекистон партия ташкилотининг кекса аъзолари Ш. Ғойибжонова, М. Ф. Егорова, Т. Иброҳимова, Е. П. Нетесова, Е. А. Тюкова, Т. Шодиева, З. Юсуповалар ҳам бор.

Қардош иттифоқчи республикалар хотин-қизларининг вакиллари Президиумда ўтирибдилар. Улар орасида Россия Федерациясидан «Советская женщина» журналининг бош редактори М. Д. Овсянникова, «Работница» журналининг бош редактори В. Е. Вавилина, «Крестьянка» журналининг бош редактори Г. И. Леонтьева шунингдек С. Т. Любимова, Т. П. Аринкина, М. Ф. Муратова, Е. А. Росс, Украина ССР делегациясининг раҳбари, республика юстиция министри Е. И. Згурская, Белоруссия ССР делегациясининг раҳбари—республика Олий Совети Президиумининг бўлим мудири М. Б. Осипова, Қозоғистон ССР делегациясининг раҳбари —Қозоғистон КП Марказий Комитети партия органлари бўлим мудирининг ўринбосари М. З. Байсенова, Тожикистон ССР делегациясининг раҳбари—Тожикистон КП Марказий Комитети партия органлари бўлими мудирининг ўринбосари Ғ. Ғуфронова, Туркманистон ССР делегациясининг раҳбари—Туркманистон Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари К. Алиева, Қирғизистон ССР делегациясининг раҳбари—Қирғизистон КП Марказий Комитети партия бўлими мудирининг ўринбосари А. Апишева, Озарбайжон делегациясининг раҳбари—республика Олий Совети Президиумининг секретари З. З. Шукурова, Арманистон ССР делегациясининг раҳбари—республика маҳаллий саноат министри Н. М. Тухикян, Грузия ССР делегациясининг раҳбари—медицина фанлари доктори Н. А. Жвахишвили, Латвия ССР делегациясининг раҳбари— республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. Я. Виндедзе, Литва ССР делегациясининг раҳбари—Кретинг район партия комитетининг секретари Г. П. Жулийте, Эстония ССР делегациясининг раҳбари—Эстония КП Марказий Комитетининг бўлим мудири И. К. Юрна, Молдавия ССР делегациясининг раҳбари—республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. П. Крачу бор.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми гулдурос давомли қарсаклар билан съезд фахрий президиумига сайланади.

Съезд мандат комиссиясини ва секретариатини сайлайди, кун тартибини ва ўз иш регламентини тасдиқлайди.

КПСС XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишда Ўзбекистон хотин-қизларининг иштироки тўғрисида доклад қилиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **З. Р. Раҳимбобоевага** сўз берилади.

Доклад тамом бўлганидан кейин мактаб ўқувчилари саҳнага чиқадилар. Улар шеър ўқиб ва ашула айтиб, съезд делегатларига самимий табрикларини изҳор қиладилар.

Съездни Россия федерацияси хотин-қизлари делегациясининг раҳбари **С. Т. Любимова**, Совет Украинаси хотин-қизларининг вакили — Украина ССР юстиция министри **Е. И. Згурская** табрикладилар. Молдавия ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **А. П. Крачун** Совет Молдавияси хотин-қизлари номидан, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг секретари **З. З. Шукурова** Озарбайжон хотин-қизлари номидан, Эстония Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири **И. К. Юрна** Эстония хотин-қизлари номидан табриклайди.

Съездда Орджоникидзе район партия комитетининг секретари **К. Тошпўлатова**, Хўжаобод район партия комитетининг секретари **Т. Каримова**, Тошкент медицина институтининг профессори **М. Турсунхўжаева** нутқ сўзладилар.

7 мартдаги кечки мажлисда съездни Латвия республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **А. Я. Виндедзе** Латвия хотин-қизлари номидан, Тожикистон Компартияси Марказий Комитети партия органлари бўлими мудирининг ўринбосари **Ғ. Ғуфронова**, Тожикистон ССР хотин-қизлари номидан, Туркманистон Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари **К. Алиева** Туркманистон хотин-қизлари номидан, медицина фанлари доктори **Н. А. Жвахишвили** Грузия хотин-қизлари номидан, Белоруссия Олий Совети Президиумининг бўлим мудири **М. Б. Осипова** Белоруссия хотин-қизлари номидан, «Крестьянка» журналининг бош редактори Г. И. **Леонтьева** журнал редакцион коллегияси номидан табрикладилар.

Мажлисда Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари **А. Н. Сергеева**, Фарғона область партия комитетининг инструктори **Х. Раҳматова**, «Шарқ гули» артелининг раиси ўртоқ **Муслимова**, Хоразм область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ **Рузметова**, ўзбек аёлларидан биринчи тепловоз машинисти ўртоқ **Мирбобоева**, Термиз шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Самиева** ва бошқалар сўзга чиқдилар.

7 март кечки мажлисда съездни пионерлар табрикладилар. Залдагилар ёш ленинчиларни самимий кутиб олдилар.

Съезд делегатлари Франция халқига қарата мурожаат қабул қилдилар. Улар бу мурожаатда жазоирлик ватанпарвар Жамила Бухиред устидан чиқарилган ҳукмни мустамлакачиларнинг ижро этиш нияти борлигига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирдилар.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда. (ЎзТАГ).

СЪЕЗД ЗАЛИДАН

ҒОЛИБАЛАР

Қурилгандан бери жуда кўп йиғинлар, маросимлар ўтказилган, миллий маданиятимизнинг кўрки, намунаси Навоий театрининг нақшдор фойэлари, турли-туман вистакалар билан безанган заллари бугунгидан ҳам серфайз бўлганмикин. Ахир у бугун аёллар дидига мос безанган. Бу ерга республикамиз илғор хотин-қизларининг сараси тўпланишган, гўё гуллар раъноси дасталанган. Бири киийбди марғилон хон атласи, иккинчиси хитойи гулдор камзол, яна бирида Москванинг нафис бархити, қўйингчи уларнинг ҳаммаси гул-гул ясанишган. Бирининг ҳунари донгдор пахтакор, бириси моҳир пиллачи, чорвадор, уста санъаткор, яна бири тарихдан сўзлайди.

Эрталабданоқ карнай-сурнай садолари билан янграб кетган Театр майдони хушчақчақ хотин-қизлар билан тўлди. Ҳашаматли театр биносига киришингиз билан ўз санъатлари билан ҳаммани ҳайратда қолдириб ўйинга тушаётган Мукаррамахоним, ажойиб яллаларни айтиб, кўпчиликни мафтун этаётган Тамарахоним ва бошқа атоқли санъаткорларимиз залга кириб келаётган делегатларни олқишламоқдалар.

Буларнинг бариси республикамиз хотин-қизларининг II съездини ўтказишга тўпланишган, мамлакатимизнинг узоқ-яқин шаҳар, қишлоқларидан келишган. Президиумда ҳам аёллар. Доно, донгдор вакиллар. Мана тошкентлик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳикоят Абдуллаева делегат-дугоналарига ўз тажрибасини сўзламоқда. Унинг кўкрагида илғорлик нишоналари—қаҳрамонлик Олтин юлдузи ялтирар эди.

Чирчиқлик кимёгар Гавҳар Ҳайдарова «Пахтакор! ҳосилинг мўл бўлсин десанг минерал ўғитдан унумли фойдалан» дейди. Исми ўзига муносиб Гавҳарни эл севади, унинг номзадини давлатимизнинг энг юқори органи — СССР Олий Советига депутатликка кўрсатди.

Тўқимачилик комбинатининг чевар тўқувчиси Садди Пўлатова «Дугоналар! буви, оналаримиз бир қарич бўз, олачага зор бўлган эдилар. Эндичи, бир ўзбек қизи минглаб кишиларни кийинтирадиган газмол тўқийди. Биз бахтиёр совет хотин-қизлари газмолларнинг асилини, дидимизга маъқулини танлаб киямиз» дейди.

Тошкент шаҳар «Шарқ гули» артелининг раиси, кекса коммунист ўртоқ Муслимова ўзбек хотин-қизлари бундан 40 йил илгариги аянчли аҳволи, Улуғ Октябрь ғалабаси туфайли озодликка, эркин ҳаёт йўлига чиққанлиги ҳақида ҳаяжон билан гапиради.

Сўнгра у эски қадирдонлари — Туркистонда Совет ҳокимиятини барпо этишда иштирок этган кекса коммунистлар, съезд меҳмонлари: Т. П. Аринкина, С. Д. Любимова, Е. А. Росс ва М. Ф. Муратова ўртоқларга гўзал сўзана, тақдўзи дўппиларни тақдим қилади. Қадирдонлар бир-бирларини самимий қучиб табриклаганларида залда гулдурос қарсаклар янграб кетди.

Делегатларнинг юрак сўзлари бири-бирисиникидан жозибали, уни ҳаёжонланмай тинглай олмайсиз.

Қардош республикалардан келган азиз меҳмонлар минбарда туриб, съезд делегатларини, ўз қадирдон дугоналарини чин юракдан табриклайдилар ва съездга келтирган совғаларини тақдим этадилар. Съезд делегатлари эса қон-қардош меҳмонларни шодиёна кучли қарсаклар билан кутиб оладилар, бу тантанали маросим мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги намойишига айланиб кетди.

Бу тарихий кун ғолибаларимиз, ўзбек хотин-қизлари хотирида абадий сақланиб қолади.

Ф. УСМОНОВА.

КОЛХОЗ МТСДАН ТЕХНИКАНИ СОТИБ ОЛМОҚДА

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз аъзолари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорини ва ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисини қизғин муҳокама қилмоқдалар

Колхоз раиси ўртоқ А. Шукуралиев Москвадан, пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашидан қайтиб келган куни эртасига колхоз механизаторлари ёнига борди. **Суратда:** колхоз раиси **А. Шукуралиев** механизаторлар билан суҳбатлашмоқда.

Колхоз раиси билан бир кун аввал телефонда гаплашганимиздаёқ у айтган эди:

— Жуда доно тадбир, партиямиз колхозчи деҳқонларнинг манфаатини кўзлаб катта меҳрибонлик қилди. Биз МТСдан ўзимиз учун зарур бўлган техникани сотиб олгандан кейин хўжалигимиз мислсиз ривожланади, маҳсулот ишлаб чиқариш тез кўпаяди, энг муҳими ана шу маҳсулотнинг таннархи илгарига қараганда анча камаяди.

Колхозга бориб колхозчилар, механизаторлар, шу коллектив хўжаликда 20-25 йилдан бери ишлаб келаётган, бугунги кунда ўғил-қизнинг даврида, колхоз кўмагида кексалик умрларини фароғатда ўтказаётган чоллар, кампирлар билан сўзлашганимизда раис юқоридаги гапларни шулар билан маслаҳатлашиб, шуларга ишониб ва шуларнинг юрак сўзларини ифодалаб айтганига тўла қаноат ҳосил қилдик.

Баҳор кезлари эди. Деҳқончилик ишлари бошланиб кетган. Пахта далаларида гувуллаб ишлаётган тракторлар, универсаллар ер текисламоқда, пайкалнинг чеккаларини, бурчакларини ҳайдаб ерга-ер қўшмоқда. Нариродаги катта пайкалда бир группа колхозчилар ва механизаторлар квадрат-уялаб чигит экишни машқ қилмоқдалар. Колхоз қишлоғидан бригада ва звенолар ерига тўхтовсиз автомашина, автокачка, араваларда қиш ичи жамғарилган маҳаллий ўғит махсус чуқурларга келтириб тўкилмоқда. Колхознинг салкам 3 минг гектар майдонга қулоч ёзган пахта даласида экиш тараддуди авжида.

Кечқурун, ишдан кейин катта залга бригада, звено бошлиқлари, колхозда хизмат қилиб келган ва энди шу катта оиланинг аъзоси бў-

Колхоз темирчилик устахонасида. **Суратда:** темирчи **Н. Кухаренко** иш устида.

либ қолган 100 га яқин механизатор ҳамда колхоз активи катта хонага йиғилишди. Колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуқодир Шукуралиев ўз ҳамқишлоқларига Москва таассуротлари, пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида кўрилган масалалар, пахтачиликни ривожлантириш юзасидан ўртага ташланган маслаҳатлар, қардошлар билан бўлган дўстона учрашувлар тўғрисида батафсил сўзлаб берди.

Деҳқонлар мақсадини кўзлаган катта ҳужжат

Йиғилганлар колхоз раисининг сўзларини мароқ билан тинглашди. У, Катта Кремль Саройининг мухташам залларида бўлган учрашувлар, партия ва ҳукумат раҳбарларининг кенгаш қатнашчилари пахтакорлар билан бўлган дўстона суҳбатлари, сиҳат-саломатлик, ишда муваффақият тилаб кўтарилган қадаҳлар ҳақида ҳаяжон билан сўзларди.

— Кенгаш мамлакатимизда пахтачиликни кескин ривожлантириш программасини белгилаб берди, — деди раис, — Биз яқин 12-15 йил ичида пахта етиштиришни икки марта кўпайтиришимиз керак. Бу катта вазифани бажариш қўлимиздан келадими? Кенгашда пахта етиштирувчи республикаларнинг вакиллари сўзга чиқиб, бу вазифани бажариш қўлимиздан келади деб айтдилар. Биз ҳам уларнинг ана шу сўзига қўшилдик. Бу сиз билан бизнинг меҳнатимизга боғлиқ. Бунинг учун бизга партия, ҳукумат зарур бўлган ҳамма ёрдамни бериб турибди. Ҳосилни ҳозиргига қараганда яна ҳам кўпайтириш учун бундан кейин нималар қилишимиз керак? Сизлар йирик хўжалигимизни бошқариб турган командирсизлар. Кўпчиликни ташаббус кўрсатиб ишлашга илҳомлантиришда сизлар кўп ишлар қилишингиз мумкин. Кенгашда пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш, даставвал ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни ошириш йўли билан қўлга киритилишини алоҳида уқдиришди. Биз 2445 гектар ерда пахта етиштираяпмиз. Очиғини айтиш керак, айрим колхозларга қараганда ҳосилни кам олмоқдамиз. Агар шундай катта майдонларнинг ҳар гектаридан ўртача 30-35 центнердан пахта етиштиришга эришганимизда эди, пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш ишига муносиб ҳисса қўша олган бўлардик. Ерларимиз унумдор, техникадан, ўғитдан камчилик жойимиз йўқ. Пахтачиликни яхши билган миришкор деҳқонларимиз, механизаторларимиз кўп. Хўш, сизларча ҳосилни ошириш учун нималар қилишимиз зарур?

— Мен ўйлайман, — сўзида давом этди у, — ҳосилни ошириш учун даставвал техникадан фойдаланишни яхшилашимиз, кетмон ишлатмай пахта етиштириш йўлини пухта ўрганишимиз, квадрат-уялаб чигит экишни кенг қўлланишимиз, ерларимизни яна ҳам унумдор қилиш учун кўплаб маҳаллий ўғит солишимиз, сув ресурсларидан тежабтергаб фойдаланишимиз лозим. Катта хўжалигимизда хилма-хил ҳосил етиштираётган бригада, звенолар бор. Масалан битта бригада 30 центнердан ошириб ҳосил олаётган бўлса, ундан нариродаги бригаданинг ҳар гектар ердан олаётган пахтаси ҳатто 20 центнерданга ҳам тўғри келмайди. Москвадаги кенгашда, 1958 йилда иттифоқимизда гектаридан 20 центнердан кам пахта ҳосили оладиган колхоз бўлмаслиги учун курашиш зарурлиги айтилди. Шундай экан, бизнинг колхозда 20 центнердан пахта олаётган бригада бўлиши жуда уятли. Шундай эмасми, ўртоқлар?

— Тўғри, токайгача қолоқларга индамай келаверамиз...

— Биз қолоқларга, сен бизни кўпчилик ўртасида уялтириб қўяяпсан, тузукроқ ҳаракат қил, қўлингдаги техникадан ишнинг кўзини билиб фойдалан, кетмонга ёпишиб олиб тракторни яхши ишлатмай ўзингни ҳам, бизни ҳам хижолат қилмагин деб — айтамиз.

Раис шундан кейин механизациядан кенг фойдаланиш, пахта ҳосилини кескин оширишда квадрат-уялаб чигит экишга кенг кўламда ўтиш муваффақиятлар гарови эканлигини алоҳида уқдирди. У колхоз активига бу йил 850 гектар ерга 60Х60 сантиметр схемаси билан сим тортиб чигит экиш мўлжаллангандигини, қолган ерларга чигит оддий усулда экилиб кейинчалик тўғри бурчакли квадратлар ҳосил қилиш кўзда тутилганлигини сўзлаб берди. Бу ишларни муваффақиятли бажариш учун универсаллар, сеялкалар етарли ажратилган. Улар ремонтдан сифатли чиқарилган ва янги усулда ишлашга мослаб қайта ускуналанган, шу билан бирга ҳозирданоқ бригада ва звенолар даласига олиб бориб қўйилган.

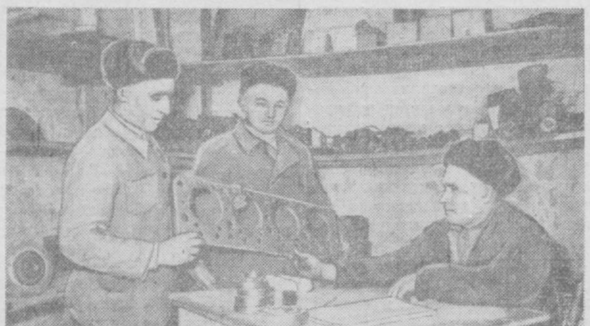

Суратда: колхознинг контрол-механиги **Н. Р. Краснос** (ўнгда) омбордан запас қисмлари олаётир.

Колхознинг бир қанча илғор бригадалари бу йил барча майдонда кетмон ишлатмай пахта етиштириш учун ҳаракат қилмоқдалар. Шу йиғилишда 22-бригада бошлиғи Холдор Гинаев сўзга чиқди, у бундай деди:

— Токайгача кетмонга ёпишиб оламиз, ахир кетмон энг оғир ишку! У билан иш қилиш қийинлигини қўяверинг, кетмон ишлатиб етиштирилган пахтанинг қимматга тушишини айтмайсизми? Тажрибамиздан ўтказаяпмиз, қайси звено, қайси бригада кўпроқ квадратга зўр берса, ўшанинг иши юришаяпти. Биз шунинг учун бу йил ҳамма еримизга режа сими тортиб 60Х60 схемаси билан чигит экамиз ва мутлақо кетмон ишлатмаймиз. Бригадамизнинг аъзоси универсалчи Наримон Халилов ўз машинаси билан ғўза қатор ораларини узунасига ва кўндалангига сифатли ишлашга аҳд қилган.

Шундан кейин 36-бригада бошлиғи Ислом Юсупов гапирди. У ҳам раиснинг ва бригада бошлиғи Холдор Гинаевнинг сўзларини маъқуллади. Шу билан бирга ўз бригадасида кетмон ишлатмай мўл ҳосил етиштириш учун бригада аъзолари номидан ваъда берди.

Колхоз раиси ўртоқ Шукуралиев КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарори ва ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясида қиладиган доклади тезиси тўғрисида гапирди. Раис МТС тракторларининг колхозларга сотилиши коллектив хўжаликнинг бундан кейин янада равноқ топиши йўлида қилинган партия ва ҳукуматимизнинг доно ғамхўрлигидир деди ва бу тўғрида сўзлаб қуйидагиларни айтди:

— Сизларга маълумки, биз ўтган йилнинг кузидан бошлаб МТС тракторларини ижарага олиб ишлатган эдик. Бу дастлабки тажриба ҳозирги пайтга келиб жуда яхши натижа берди. Биринчидан колхоз нима иш қилиниши керак бўлса уни ўз эҳтиёжига қараб керакли вақтда бажараверди. Иккинчидан, механизаторларнинг ҳосил учун жавобгарлиги олдингига қараганда ошди ва улар биз истаганимиздек ишлай бошладилар. Мана энди партия ва ҳукумат: марҳамат қилинг, кучингиз етганича, истаган тракторни ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини сотиб олаверинг, деб айтмоқда. **Биз ҳисоблаб чиқдик, колхозимиз учун қуйидаги машиналарни сотиб олишимиз зарур экан:**

20 та ҳайдов трактори, 50 та «универсал», 30 та сеялка, 50 та культиватор, 16 та кўрак чувиш машинаси, 4 та пуркагич ва чанглагич машинаси, 20 та беш корпусли плуг, 30 та СУЗ, 20 та чизель, 100 та борона, 7 та ариқ қазиш машинаси, 14 та металл мола, 30 та ғўзапоя юладиган машина, 7 та ратацион мотига, 7 та кўрак териш машинаси, 7 та ПР-5 маркали ер текисловчи машина, 7 та пол оладиган машина.

Биз бу техникадан тўла ва унумли фойдаланиш, уларнинг ҳамма вақт тўхтовсиз ишлаб туриши учун ўзимизнинг устахонамизга, ремонт қиладиган станокларимизга, зарур бўлган барча асбоб-ускунага эга бўлишимиз керак Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти мутахассислар билан маслаҳатлашиб ана шу асбоб-ускуналарни сотиб олишга қарор қилди. Бундан ташқари биз ер ишларини бажарадиган **бульдозер, скрепер, грейдер** каби машиналарни ҳам сотиб оламиз.

Кўриб турибсизлар, агар техника колхоз қўлига ўтгундай бўлса, ана шу техникани бошқара оладиган кадрлар бўлиши энг зарур ишдир. Хурсандчилик билан айтамиз, бизда шу техникани ишлатаоладиган кадрлар етарли. Ф. Бекбўлатов энг яхши токарь ҳисобланади. Пардозлаш, пармалаш станокларини моҳирлик билан бошқараётган йигитларимиз бўлгани учун қувонамиз.

Механизатор юрагидаги сўзни айтди

МТС техникасининг колхозга сотилиши муносабати билан бўлаётган муҳокама мажлисида илгариги бригада механиги, ҳозирда эса колхоз раисининг механизация ишлари бўйича ўринбосари Евгений Белокон сўзга чиқиб эътиборга сазовор бўлган гапларни айтди. Масалан у бундай деди:

— Илгари, трактор МТС ихтиёрида бўлганда бажарилган иш кўпинча колхоздагиларнинг маслаҳатига қарамай баҳоланарди. Сизларга маълум, бултур қизиқ воқеа бўлган. 22-бригадада хизмат қилган универсалчи Александр Зельман культивация планини 100 процент бажаролмаган бўлса ҳам лекин ишнинг сифатли бўлишига зўр эътибор берган. Натижада у хизмат қилган бригада гектаридан 29 центнердан ҳосил йиғиб олган, планни 110 процент бажарган. Бироқ, МТС универсалчи культивация планини бажаролмади деб, унга қўшимча мукофот тўламаган. Иккинчи универсалчи Тожибой Шарипов Тўрахўжақулов бригадасида хизмат қилиб, культивация планини ошириб адо этган. Лекин у ишлаган бригада гектаридан 17 центнердан ҳосил олган, холос. МТС маъмурияти Тожибой Шарипов культивация планини ошириб бажарди, деб унга қўшимча мукофот тўлаган ва қўл соати билан мукофотлаган. Мана кўраяпсизми, ишни сифатсиз қилиб планни ошириб бажаришга зўр берган универсалчи қўшимча мукофот олган, ишни сифатли бажариб ҳосилни кўпайтиришга катта ҳисса қўшган универсалчи эса тақдирланмаган. Энди, тракторлар ўз қўлимизга ўтгандан кейин биз бригада ва звенода етиштирилган ҳосилга қараб ҳақ тўлаймиз.

Ўтирганлар Евгений Белоконнинг бу таклифини қизғин маъқуллашди.

Универсалчи Ўроқ Тўйчиев КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорини ва ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисини чин кўнгилдан маъқуллаб гапирди.

— Колхозлар ўз тракторига эга бўлгандан кейин иш яна ҳам юришиб кетади, — деди у. Илгари тракторнинг бирор ери бузилиб қолгундай бўлса ё кўчма устахона келгунча анча вақт кутиб ўлтирардик, ёки ўзимиз от миниб МТСга боришга мажбур бўлардик. Биласизми, бу, иш айни авжига чиққан пайтида қанчалик зарар келтирарди. Кун қиздириб турган бир пайтда звено,

Сўнгги трактор ремонт қилиниб бўлинмоқда. **Суратда:** (чапдан ўнгга) тракторчилардан **А. Дониев, М. Абдураҳмонов** ва **У. Бобомуротов** ўртоқлар.

бригада бошлиғи ҳам, универсалчи ҳам ҳарна 4-5 қатордаги ғўзани илгарироқ культивация қилиб олиш учун шошиларди. Шундай қизғин пайтда трактор ишламай турарди. Ахир, бошимиздан ўтган, битта болт учун МТСга боришга мажбур бўлганмиз-да. Энди-чи, чақирсак овозимиз етади, трактор ўзимизники бўлгандан кейин унинг зарур қисмлари ҳам омборимизда туради. Мен партия ва ҳукуматимизнинг бу тадбирини чин кўнгилдан маъқуллайман ва колхозда аъзо бўлиб ишлаб, ҳамқишлоқларим қатори пахтадан мўл ҳосил олиш учун астойдил курашаман.

Маслаҳат мажлисининг қатнашчилари колхоз правлениесига хўжалик учун зарур бўлмаган машиналарни сотиб олиш керак эмас, деб маслаҳат қилишди. Бригада механиги Хошим Абдуназаров айтдики, колхоз саройида бир неча йилдан бери 2 та ғалла культиватори ва молотилка бекор ётипти. Очиғини айтиш керак бу машиналарни ишлатиш учун бизда эҳтиёж йўқ. Эҳтимол бирор колхоз шу машинага мухтождир. Бундан ташқари МТС нинг ишдан чиққан тракторлари ҳам колхоз саройида қаровсиз ҳолда ётипти. Агар шулар металлургия заводларига элтиб эритилса, мен ўйлайман 50 тоннадан ортиқ металл чиқади. Биласизми, бу металл билан нималар қилиш мумкин?!

Ҳамма КПСС Марказий Комитети Февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисидаги», қарорини зўр мамнунлик билан маъқуллади ва ўзларининг бу тўғридаги режа ҳамда фикрларини айтдилар.

Режа ва таклифлар

Колхоз экономисти З. С. Белкин шу тўғрида гапирди. У ҳисоблаб берди. Колхоз ҳар йили МТС га 2 миллион 400 минг сўм ўртасида натура ҳақи тўлаб келар экан. Агар колхоз ўзига зарур бўлган техникани сотиб олса бу 3 миллион сўмни ташкил этар экан. Колхоз шу миқдордаги техникани ҳозир ҳам сотиб олса бўлади, унинг бўлинмас фондида 3 миллион сўмдан ортиқ пули бор. Лекин колхозда катта қурилишлар — чунончи 3 минг тонна ғалла сиғадиган омбор, 100 га яқин трактор ва универсал турадиган айвон, ремонт устахонаси, трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар турадиган омбор ва шунингдек бир қанча жамоат бинолари қуриш мўлжалланмоқда. Шу нуқтаи назардан қараганда колхоз МТС техникасини бир йил ичида эмас, агар имконият берилса 3 йил ичида тўла сотиб олади.

Экономист механизаторларга ҳақ тўлаш тўғрисида ҳам колхоз правлениесининг фикрини айтиб берди. Ерларни агротехника қоидаси асосида шудгор қилишнинг аҳамияти ғоят муҳимлигини эътиборга олиб,

Суратда: колхоз даласи ёмғирдан кейин молаланмоқда.

В. Салов фотолари.

правление ДТ-54 трактори учун 1 январгача 200 гектар, НАТИ тракторида шу муддатгача 150 гектар ер ҳайдаган механизаторлар қўшимча мукофот олишлари мумкин деб ҳисоблайди. Лекин ер бўлмаганлиги ёки ер тайёрлаб берилмаганлиги туфайли шу топшириқ бажарилмай қолса, бу механизаторнинг айби эмас.

МТС тракторлари колхозга сотилиши муносабати билан дастлабки қийинчиликлар бўлиши турган гап. Шундай экан, деди колхоз раиси ўртоқ Шукуралиев **МТС лар ўрнига ташкил этиладиган ремонт қилувчи станциялар штатида вақтинча бош инженер ва бош механик бўлиши мақсадга мувофиқдир. Бизнинг колхоз механизаторлари ҳали уларнинг ёрдамига мухтож бўладилар.**

Колхозчилар МТС трактори колхозга сотилгандан кейин ҳам янги ташкил этиладиган ремонт станциясида кўчма устахона бўлиши, у колхозлар талабига қараб шу хўжаликларга хизмат қилиши мақсадга мувофиқ, деб айтмоқдалар.

* * *

Эртаси куни колхознинг техника сақланадиган саройларида бўлдик. Катта дарвозадан киргандан кейин ўнг қўлдаги иккита бинога токарлик ва шунга ўхшаш станоклар ўрнатилибди. Ундан нариродда автомашиналар ва автокачкалар учун кузовалар ишлайдиган, аравалар тайёрлайдиган устахона жойлашган. Шу бинолар қаторига ремонт устахонаси учун кенг бино қурилган. Бу ерда механизатор-колхозчилар сўнгги тракторларни, универсалларни ремонтдан чиқариб далага йўлламоқдалар. Шу устахонадан ўтгач трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар сақланадиган омбор биноси қад кўтариб турибди. Бу ерда керакли ҳамма қисмларни топиш мумкин. Ремонт устахонасида ишлаётган механизаторлар ўзлари учун зарур бўлган

Суратда: колхоз раисининг механизация ишлари бўйича ўринбосари **Е. Белокон** (ўнгда) колхоз токари **Ф. Бойбўлатовга** зарур бўлган қисмни тайёрлаб беришни буюрмоқда.

трактор ёки универсал қисмини энди МТСдан эмас, шундай ёнларидаги омбордан кам вақт сарф қилиб, ҳеч қийинчиликсиз олиб чиқадилар.

Партиямиз Марказий Комитети февраль Пленуми колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина трактор станцияларини қайта қуриш тўғрисида қарор қабул қилганда худди шундай қулайликларни, ишнинг унумли бўлишини мўлжаллаганлигини мана бугун колхоз механизаторлари ўзларининг иш фаолиятларида кўриб, сезиб турибдилар. Шунинг учун ҳам улар февраль Пленуми қарорларини қизғин маъқулламоқдалар.

Колхоз тракторлар сотиб олаётганлиги учун ўзининг айрим хўжаликларини шунга мослаб қайта қурмоқда. Бу ерда фақат электр қуввати билан ишлайдиган янги станоклар, шу хилдаги бошқа машиналар келтириб ишга туширилаётир.

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз кишилари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми материалларини маъқуллаш билан бирга мамлакатимизда пахта етиштиришни кескин кўпайтириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун шу кунларда зўр ғайрат билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

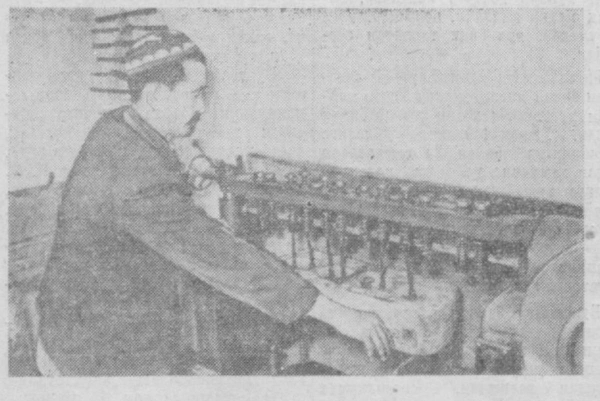

Суратда: колхозчи **Т. Қодиров** ҳайдов трактори қисмини пардозламоқда.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Р. 02672. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-423.